

carina.si

| Glasilo Carinske uprave Republike Slovenije | februar 2008 | številka 11 |

Novi generalni direktor

Mednarodne izmenjave uradnikov

Prenovljeni mejni prehodi

10-letnica Športnega društva Carinarnica Ljubljana

»Le pluj, le pluj barčica carinska ...«

V življenju se večkrat znajdemo na razpotjih, ko se vprašamo: »Kam?« To je pomembno vprašanje, kajti šele ko vemo, kam želimo, se nam postavi nov izziv. Včasih so odločitve in smeri odvisne od nas samih, pogosto v življenju pa pogojene s številnimi dejavniki, na katere nimamo vpliva, in je naša naloga, da jih sploh zaznamo in da jim sledimo na najboljši možni način.

Tako nekako je tudi z našo carino. Kar spomnimo se, kolikokrat smo bili na različnih razpotjih. Če gremo daleč nazaj v zgodovino in rečemo, da imamo korenine v lasu Vuka Karadžića, ki naj bi bil prvi carinik v takratni kraljevini, potem je bilo teh razpotij in iskanja smeri res veliko. Bližje nam je zgodovina carine v bivši skupni državi SFRJ in seveda v samostojni Sloveniji, kjer je uradni začetek samostojne carinske službe 8. oktober 1991, dejanski pa že veliko pred osamosvojitvijo.

Velik mejnik carinske službe je bil zagotovo prevzem evropske zakonodaje. Tisti, ki smo v službi že dalj časa, smo večkrat »jamrali«, češ da gremo korak nazaj, da majhna Slovenija tega ne rabi, da bomo lažje shajali z lastnimi rešitvami. A je prišel dan, ko smo opustili stare navade in začeli carinsko življenje v novem, nam neznanem svetu. Spomnim se, da smo takrat večkrat rekli, da je bolje za nove delavce, kot pa za nas »stare konje«, saj moramo spremeniti ne le liste v fasciklih, ampak predvsem način razmišljanja v svojih glavah. Pa smo premagali tudi to.

Dobri dve leti pozneje nas je čakalo novo presenečenje: prevzem novega sistema DDV in trošarin. Oboje je bilo za nas velik strokovni in organizacijski izziv. Premagali smo ga in zdaj smo v tem že tako domači, kot bi imeli stoletno tradicijo.

Leta 2000 smo se začeli pripravljati na vstop v EU. Na začetku nekako nismo verjeli v to. Imeli smo pomisleke, balo in veselili smo se hkrati, da bomo postali del velike družine, ki vidi razvoj in perspektivo v blaginji vseh narodov, zbranih pod modrim dežnikom dvanajstih rumenih zvezdic. Po intenzivnih pripravah, ko smo zbrali vse svoje moči, nam je uspelo postati enakovreden član te velike in elitne družine narodov. Čeprav smo skupaj veliko manjši od na primer od Kitajske ali Indije, imamo kljub temu pomembno vlogo v svetu in smo gospodarska in politična velesila na svojstven način združenih narodov. Pred vstopom smo se večkrat počutili manjvredne od tujcev, ki so k nam prihajali na razne delavnice, nas učili in vzpodbujali, po 1. maju 2004 pa se je naša samozavest močno dvignila. Spoznali smo, da se kljub službi s kratko, komaj trinajstletno zgodovino, zmoremo spopasti z najzahtevnejšimi izzivi. Na veliko področjih sodimo v sam vrh sedemindvajsetih držav. Na to smo lahko upravičeno ponosni.

Po vstopu v EU smo si mislili, da smo se nagarali, se pripravili, sedaj pa bomo imeli stabilno evropsko okolje, v katerem bomo delali in živeli mirno carinsko življenje. No, ni bilo tako. Kmalu smo spoznali, da smo se podali na trdo pot nenehnih sprememb, nenehnega prilagajanja novim izzivom, da smo vpeti v okolje, ki nikoli ne miruje. Tako smo spet začeli z novimi projekti, novimi delovnimi skupinami. Od vstopa v EU se »spopadamo« z MASP in v njegovem okviru z uvajanjem e-carine. Nekaj izzivov smo že spravili pod streho, zelo uspešno smo uvedli NCTS, v teku so priprave na njegovo celovito integracijo v portalno okolje, ki je bilo strateška izbira za vse naše bodoče računalniške rešitve. Več kot zadovoljivo smo 1. julija 2007 uvedli tudi ES in SI AES. V delovanju obeh izvoznih sistemov smo po rezultatih med prvimi tremi državami. Seveda to ne pomeni, da smo na domačih tleh popolnoma

zadovoljni z doseženim. Kar precej stvari je treba še postoriti, da bo tudi doma zadovoljstvo popolno. V naslednjih dveh letih bomo postopoma uvajali številne e-projekte: popolnoma prenovljeni sistem uvoza SI AIS, ICS, EORI, AEO, RIF, EMCS, novi SAT, novi NCTS, portale mejnih rešitev vstopa in izstopa ter druge projekte. Veliko je dela v delovnih skupinah, v katerih zelo intenzivno sodelujejo kolegi iz GCU, ki nosijo glavnino tega bremena, in kolegi iz carinskih uradov, ki so svojimi neprecenljivimi praktičnimi izkušnjami nepogrešljiv člen v tej zapleteni verigi. Velikokrat se vprašamo, ali nam bo uspelo. Bo, seveda bo, saj znamo, vemo in hočemo. Vprašanje je, ali bomo zdržali. Brema razvoja celotne službe sloni na majhnem številu izredno obremenjenih delavcev, ki so člani toliko delovnih skupin, da jih je že težko naštet, kaj šele v njih sodelovati.

Kam bo torej plula naša carinska barčica v prihodnjih mesecih? Naprej, prav gotovo naprej. Izogibala se bo številnim čerem, ki so nekatere bolj, druge manj vidne v širnih carinskih morjih sveta, sledila bo svetilnikom, ki jih prižigajo WCO (Svetovna carinska organizacija), EU in domače gospodarstvo, ki mu moramo omogočiti poslovanje s čim nižjimi stroški in kar se da veliko konkurenčnost na zahtevnem svetovnem trgu. V naslednjem letu nas bodo vodili predvsem tekoče delo, ki se ga bomo trudili opraviti kar najbolje, in že začeti projekti, ki nam jih ni uspelo končati v tem letu. Seveda se bomo spopadli z novimi izzivi, ki smo si jih precej smelo zastavili v INS – Izvedbenem načrtu strategije razvoja carinske službe v letu 2008. V tem dokumentu, ki je letos nekoliko drugačen, saj je dokument celotne službe, po katerem bomo delali vsi v GCU in v carinskih uradih, je kar nekaj pomembnih nalog. Predvsem bomo močno povečali elektronsko poslovanje, učinkovitost svojega dela, prepoznavnost carinske službe doma in v tujini in pripadnost zaposlenih službi ter se spopadli s korupcijo v lastnih vrstah, pred katero si ne smemo zatiskati oči.

Z vsemi temi izzivi se bo spopadla nova ekipa, saj je bilo vodstvo CURS temeljito spremenjeno: od generalnega direktorja, namestnika generalnega direktorja do direktorjev carinskih uradov. Verjamemo, da bo sveža kri, oplemenitena z izkušnjami kolegov, ki so zakorakali v zaslužen tretje življenjsko obdobje, znala službo uspešno peljati naprej.

Sindikata carinikov je s stavko izbojeval številne zahteve, ki jih bomo morali letos uresničiti, tako kot je bilo obljubljen na pogajanjih. Skrb za zaposlene, za njihov status in dobro počutje bo zagotovo ena prednostnih nalog.

In na koncu vstop Hrvaške v EU. To je ena večjih čeri v naši plovbi. Vendar ne smemo obupati. Delovna skupina že dela in pripravlja izhodišča. Vlada se je zavezala, da nam bo pri tej zahtevni nalogi zelo pomagala. Vsi skupaj pa moramo vedeti, da na dan D ne bo nikogar s čarobno palčko, ki bi rešil vse težave in ustvaril lepa delovna mesta kakih pet kilometrov od naših bivališč. Da bi vstop Hrvaške v EU preživeli čim uspešneje, bomo morali vsi kaj narediti že v letih, ki nas čakajo do tega datuma. Naš program bo narejen že do konca februarja, vlada naj bi ga potrdila do konca marca.

Srečno torej v novem letu, letu izzivov, letu našega predsedovanja, naj se vse srečno izteče, tako za našo službo kot tudi za nas in naše najbližje.

Stanislav Mikuž, namestnik generalnega direktorja

»Zagotovo bom carino vodil drugače.«

Rajko Skubic je novi generalni direktor Carinske uprave RS

Rajko Skubic je na carino prišel leta 1991 kot inšpektor na Jesenicah. Vodenje Sektorja za tarifo, vrednost in poreklo GCU je prevzel šest let kasneje.

Foto: Sabina Langus Boc

23. novembra 2007 smo dobili novega generalnega direktorja. Rajka Skubica je na prvi delovni dan čakala stavka carinikov, prva v naši zgodovini, in takrat je tudi spoznal, da marsikdo, tudi ljudje na visokih položajih, ne pozna dela in vloge carine. Rajko Skubic je uglajen, in če smem malce popihati na njegovo dušo, izredno fotogeničen moški.

Greva nazaj na dan, ko so vas imenovali za novega generalnega direktorja. Kdo vam je prvi čestital?

Hm, se pa res ne spomnim, moram kar premisliti ... A bo zdaj v časopisu prazen prostor, ker dolgo premišlujem? (smeh) Če se ne motim, so bile to kolegice, ki sem jih prav tisti dan peljal s kolegija iz Nove Gorice. To je bilo v garaži na GCU, kjer sem parkirал službeni avto.

Kakšen je bil vaš prvi dan v službi? Cariniki so prvič v svoji zgodovini stavkali.

Vedel sem, da je treba čim prej najti rešitev, kompromis, s katerim bodo zadovoljni sodelavci, ki jih zastopa sindikat, in vlada, ter stavko končati. Na izpolnitev stavkovnih zahtev vodstvo carine ni moglo veliko vplivati. Težišče je bilo na plačnem sistemu in to je pač v domeni Ministrstva za javno upravo. Treba je bilo zagotoviti delovanje carine, kot nam to nalaga zakon. Takoj sem pozval direktorje carinskih uradov, naj redno poročajo o čakalnih dobah na mejnih prehodih. Sestali smo se z ministrom Virantom,

ki nam je predstavil predlog rešitve, in sklical sem sestanek z direktorji.

Namesto da bi se v miru preselili iz svoje prejšnje pisarne v pritličju na vrh, v tretje nadstropje, ste se soočili s krizno situacijo. Ste se nove pisarne že navadili?

Pravzaprav se nisem še čisto preselil, spodaj sem pustil precej dokumentov, za katere sem mislil, da jih bom še potreboval. Še vedno me kdaj pa kdaj zanese dol, v pritličje, in z veseljem grem pogledat svoje sodelavce iz Sektorja za tarifo, vrednost in poreklo.

Kaj vam je ob predaji poslov rekel prejšnji direktor gospod Košir? Vas je na kaj opozoril, dal kak nasvet, kaj vam je položil na srce?

Od gospoda Koširja sem se učil vseh deset let, ko sem vodil sektor. Vse njegove poteze, nasveti in zahteve so ostali v moji glavi in zdaj se večkrat, ko naletim na težavo, vprašam, kako bi on ravnal. Potem poskušam povežati njegove nasvete s svojim znanjem in izkušnjami. Zagotovo bom carino vodil drugače, vsakdo je pač drugačna

oseba, mi je pa gospod Košir svetoval, naj vsaj na Generalnem carinskem uradu skušam obdržati prijateljsko vzdušje med zaposlenimi. On je imel rad osebne stike in druženje. Jaz se bom seveda potrudil, ampak mogoče ne bom tako in tolikokrat nasmejan kot on ... (smeh)

Kaj je na carini dobro in kaj slabo? Prejšnji direktor je večkrat na glas povedal, da ni zadovoljen s preiskovalci.

Carina je zelo prepleten sistem in je zelo težko izločiti, tisto, kar je slabo in kaj dobro. Pravkar sem prebral rezultate mesečne ankete o zadovoljstvu naših strank. Tu je malo slabih besed in bi lahko sklepali, da carina navzven deluje dobro. Zagotovo so znotraj sistema slabe in šibke točke, vendar da bi nekoga izpostavil in rekel, da je slabši ali boljši, bi bilo prehitro rečeno. Preiskovalna služba je seveda na udaru, imajo izredna pooblastila in od njih se tudi veliko pričakuje. Potrebuje zelo dobro organizacijo, zelo dober način komuniciranja in tu včasih zaškripa. Tam, kjer bom ugotovil, da zadeve ne

Skupaj s sodelavci iz Sektorja za tarifo, vrednosti in poreklo gredo vsako leto na kolesarski izlet.

Foto: arhiv GCU

tečejo optimalno, bom s pogovorom skušal najti čim boljšo rešitev. Vse možnosti so odprte. V carini je, ne želim zmanjševati vloge drugih področij, zelo pomembna tudi informatika. Kvaliteta naše službe temelji na dobri informacijski podpori naših procesov in tukaj moramo biti izredno pozorni, da se bomo na vse nove izzive, ki jih predvideva večletni strateški načrt, odzvali razumno in pravočasno.

Ste na čelu skoraj 1800 zaposlenih? To je velika odgovornost, kajne?

Se strinjam. Prepričan pa sem, da je ta skoraj 1800-članski kolektiv sestavljen iz sposobnih, poštenih in delavnih posameznikov, kar nam omogoča, da bomo skupaj, vsak na svojem mestu izpolnili pričakovanja in naloge, ki so pred nami.

Boste imenovali še enega namestnika?

Ja, če se bo pokazala potreba, bom. Zaenkrat te potrebe še ne vidim.

Ključni so zamenjali lastnika.

Foto: Sabina Langus Boc

Kaj sporočate zaposlenim? So vaša vrata odprta?

Seveda, jaz svojega odnosa do sodelavcev nisem spremenil. Včasih me sicer kdo od zaposlenih povpraša, ali

se bova zdaj vikala, in seveda odgovorim, da se tikava še naprej. Prijatelj ostane prijatelj.

Sabina Langus Boc, GCU

Sektor za tarifo, vrednost in poreklo GCU o svojem prejšnjem vodji Rajku Skubicu

Nevenka Kovačič je prevzela vodenje Sektorja za tarifo, vrednost in poreklo GCU.

»Rajko je vedno poslušal naše mnenje, poglede na stvari in pomagal reševati težave. Vedno smo dobro sodelovali. Vsi smo vedeli, da je avtoriteta, ampak obenem je bil naš odnos popolnoma enakopraven. Poznal je naše delo, tudi laboratorij in njegov pomen, to zelo cenim. Sama bom skušala nadaljevati Rajkovo delo in čim bolje voditi sektor. Čaka me precejšnja odgovornost, še posebej do mojih kolegov.«

Ksenija Petrič Pirnat

»Je zelo dober vodja, odličen šef, korekten, strokoven in učinkovit. Všeč so mi bili njegovi kratki, a učinkoviti sestanki z jasnimi zaključki in zadolžitvami. Cenim ga tudi kot človeka, je zelo tenkočuten, znal je prisluhniti našim težavam. V spominu mi bodo ostale med drugim tudi rojstnodnevne zabave v času malice, na katerih je Rajko na izviren način izročil slavljenecem posebne diplome ...«

Aleš Pečnik

»Je zelo dober šef in osebno mi je žal, da je zdaj direktor. Seveda je to za celotno službo odlično, saj je dovteten za nove ideje in želi nekaj spremeniti, izboljšati. Prepričan sem, da bo dober direktor. Nas je znal odlično povezovati. Spomnim se, ko smo mu za 50. rojstni dan dali majico z fotografijami vseh nas - njegovih TVP ovčic.«

Konstantin Krebs

»Z Rajkom sva včasih delala v današnjem Sektorju za carinske in davčne postopke in se že dolgo pozna. Težko bi rekel kaj slabega o njem. Tudi če je bil kdaj slabe volje, so me kolegice že vnaprej opozorile na to in sem ga takrat raje pustil pri miru. Jutranji sestanki ob kavi, ki jih je uvedel, so odlična poteza. Med nami je prav zato močan čut pripadnosti službi.«

Suzana Košir

»O zadevah se je vedno pogovoril in o njih dobro premislil. Njegova dobra lastnost je, da je znal zaposlene v sektorju držati skupaj. Vsako jutro ob osmih smo imeli interne sestanke, na katerih so sodelavci, ki so bili na službeni poti poročali o vsebini sestankov, pri tem pa smo se sladkali s čokolado s službene poti. Skupaj smo praznovali rojstne dneve, hodili na kolesarske izlete. Veseli smo, da je postal generalni direktor, privoščimo mu, a ga bomo kljub temu pogrešali.«

Marjan Gliha Vavpotič

»Njegova odlika je, da je znal voditi naš sektor, ne da bi mi to vodenje opazili. Zupal nam je, pustil nam je avtonomnost, le toliko nas je usmerjal, da so stvari šle v pravo smer. Nikoli se ni kaj posebno vtikal v naše delo, čeprav je vedel vse, kar se je dogajalo. Veliko smo se družili, skupaj smo šli na krvodajalske akcije, carinske zabave, vse to na tak nevsiljiv način - znal je pač krepiti skupinski duh. Bili smo kot ena družina in sem zelo vesel, da sem tukaj v službi. Ko je bil pri nas v sektorju že kot generalni direktor, nekako nisem vedel, kako naj pristopim k njemu. Ampak to je zagotovo samo prehodno.«

Prva dama Carinskega urada Celje

Darija Vidmar: »Ženske lahko delamo tudi več stvari hkrati in smo pri tem v prednosti pred moškimi.«

Foto: Vlado Hojs

Direktorico poznam že od njenega prihoda na CU Celje leta 1995, ko se je kot študentka Vlade RS zaposlila v Izpostavi Velenje in bila po nekaj mesecih premeščena v Izpostavo Celje. Delo je ves čas opravljala natančno, strokovno, z veliko energije in ravno pravnim odnosom do sodelavcev, ves čas pa si je prizadevala za vzpodbudno ozračje v delovnem okolju. Ob uvedbi poenostavljenih postopkov v naši carinski službi je z natančnostjo urejala in vodila dokumentacijo podjetij, ki so pridobivala dovoljenja za poenostavljene postopke carinjenja. Glede na dobre izkušnje pri kontrolah v podjetjih je bila kasneje premeščena v oddelek za kontrolne zadeve. Zaradi večjega obsega dela v oddelku za upravni postopek, prekrške in izterjave je bila leta 2000 premeščena v ta oddelek in po štirih letih postala njen vodja. Leta 2007 pa je Darija Vidmar prevzela vodenje urada. (Pojasnilo bralcem: z Darijo sva se dogovorila, da jo lahko tikam, kar mi je zelo olajšalo pisanje tega članka.)

1. julija 2007 je prevzela vodenje CU Celje Darija Vidmar. Prvič v zgodovini slovenske carinske službe se je zgodilo, da je na čelu pretežno moškega kolektiva ženska.

Zakaj si se odločila za kandidaturo za delovno mesto direktorja urada?

Moram priznati, da sem prvič pomislila na delovno mesto direktorja šele takrat, ko me je bivši direktor ob letnem pogovoru vprašal, ali bi bila pripravljena prevzeti vodenje carinskega urada po njegovi upokojitvi. Njegovo vprašanje in sploh ideja sta me zelo pozitivno presenetila, vendar sem si vzela čas za premislek ter mu po približno mesecu dni sporočila, da sem pripravljena sprejeti ta izziv. Tako sem se prijavila na interni natečaj, ki je bil objavljen za to delovno mesto. Konkurenca je bila huda, pa vendar mi je uspelo, zato sem še posebej vesela, da sem danes tu, kjer sem.

Katere so bile prve poteze na novem delovnem mestu? Prvi vtisi? Načrti?

Glede na to, da sem poznala delo urada, ni bil problem nadaljevati tam, kjer je končal bivši direktor. Nekatere stvari sem spremenila, pa vendar se mi zdi, da ne bi nobene posebej izpostavila. O prvih vtisih bi lahko rekla le to, da sem se ob imenovanju v direktorico zavedala predvsem odgovornosti, ki jo s tem prevzemam, in šele zdaj počasi dojemam, kaj to pomeni. Vtisi so vsekakor pozitivni, čeprav imamo precej težav že na začetku mojega vodenja. Načrti za delo so povezani s strategijo naše službe, in če mi bo uspelo temu slediti skupaj s sodelavci, bomo vsi zadovoljni.

Kako so te sprejeli medse ostali, »stari« direktorji?

Moram reči, da sploh nimam občutka, da sem med njimi »nova«, saj so me od prvega trenutka vsi lepo sprejeli. Seveda mi s

svojimi nasveti, kadar jih potrebujem, zelo radi priskočijo na pomoč, saj so ljudje z več izkušnjami na tem položaju.

Znan pregovor pravi, da »ženske podpirajo tri vogale«. Razmišljam, ali je oziroma bo to »podpiranje treh vogalov« v uradu poslabšalo trdnost tvoje domače hiše?

To ni mogoče, saj je znano, da ženske lahko delamo tudi več stvari hkrati in smo pri tem v prednosti pred moškimi. (smeh) Res je, da imam dva otroka, hčer Saro, ki je stara 5 let, in sina Blaža, starega 10 let, ki me vsekakor potrebujeta in prav vesela sem, da je tako, saj mi ravno onadva vlivata vedno novo energijo in moč, da vse to zmorem. O tem smo se pomenili, še preden sem prevzela vodenje urada, zato se tudi ob moji odsotnosti zaradi službe ne počutita prikrajšana.

Vem, da ti uniforma pristaja. Jo boš uporabljala pri svojem delu?

Uniformo sem prejela pred kratkim in jo bom vsekakor uporabljala tudi na tem delovnem mestu, čeprav je nisem nosila že kar nekaj let, ker je na prejšnjem delovnem mestu nisem imela. Ja, tudi to je nova pridobitev in vsekakor prednost tega delovnega mesta.

Hvala za prijeten in sproščen pogovor. Želim ti predvsem zdravja, delovne moči, poslušna in korektnosti pri vodenju CU Celje.

Ivan Šef, CU Celje

Poreklo blaga, carinski dolg in sodna praksa

Poreklo blaga in pravila o poreklu blaga so učinkovito orodje za izvajanje ukrepov trgovinske politike Evropske unije. Cariniki jih moramo odlično poznati, da lahko našemu gospodarstvu omogočamo enake pogoje gospodarjenja, kot jih imajo konkurenti iz drugih držav članic na notranjem trgu EU. Zakonska osnova evropskih pravil o poreklu blaga je predpisana v Carinskem zakoniku Skupnosti (CZ), Uredbi za izvajanje Carinskega zakonika Skupnosti (UICZ) in v posameznih sporazumih o prosti trgovini, ki jih je sklenila EU po pogajanjih z državami partnericami.

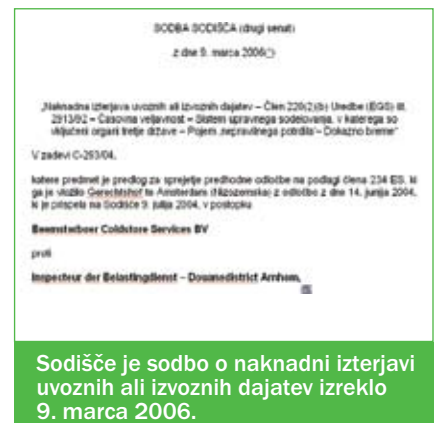
Nepreferencialno poreklo je opredeljeno v 22. do 26. členu CZ in dopolnjeno v 35. do 65. členu ter prilogah od 9 do 13 UICZ. Pri uvozu v Skupnost se običajno ne zahteva predložitev nepreferencialnih dokazil o poreklu, razen pri uvozu tekstila, za katerega veljajo uvozne kvote ali pri uvozu določenih kmetijskih proizvodov, za katere so uvedeni posebni nepreferencialni uvožni režimi (55. do 65. člen in priloga 13 UICZ). V primeru utemeljenega dvoma lahko carinski organi zahtevajo predložitev dodatnih dokazil o poreklu v skladu z drugim odstavkom 26. člena CZ.

Preferencialno poreklo je opredeljeno v 27. členu CZ, za avtonomne preferencialne ukrepe v 66. do 123. členu od in prilogah 14 do 22 UICZ ter v posameznih sporazumih o prosti trgovini in pojasnjevalnih opombah k tem sporazumom. Kot dokazilo o preferencialnem poreklu blaga je treba predložiti pri uvozu v Skupnost potrdilo o gibanju blaga EUR.1, obrazec A (ob uvozu iz držav GSP) ali izjavo izvoznika na računu (dobavnici ali drugem trgovinskem dokumentu, na katerem je zadosten opis blaga za njegovo identifikacijo).

Ob sprostitvi blaga v prost promet je treba skupaj z deklaracijo v skladu s členom 218 (1)(c) UICZ predložiti dokumente, ki so potrebni za uporabo ustreznega režima ugodnosti za deklarirano blago. Po določbah 255. in 256. člena UICZ lahko carinski organi sprejmejo nepopolno deklaracijo (tudi brez sicer potrebnega dokazila o poreklu) in določijo rok za predložitev manjkajočih dokumentov. Omogočena je tudi naknadna predložitev dokazila o poreklu z vložitvijo zahtevka za povračilo ali odpust uvoznih carinskih dajatev po določbah 889. in 900. člena UICZ. Kadar carinski organi države uvoznice dvomijo o pristnosti potrdila o poreklu ali pravilnosti podatkov v njem, lahko po določbah o upravnem sodelovanju s carinskimi organi države izvoznice sprožijo postopek naknadnega preverjanja spornega potrdila, ob sklicevanju na 93. do 95., 121. in 122. člen UICZ ali npr. 31. do 35. člen Protokola o poreklu ES-Hrvaška. Ob ugotovitvi, da je bilo dokazilo o poreklu napačno, nastane carinski dolg v višini, ki ustreza razliki v obračunu med običajno (MFN) stopnjo in preferencialno carinsko stopnjo. Carinski organi so v takem primeru dolžni naknadno knjižiti carinski dolg, če rok zastaranja (člen 220/1/ CZ) še ni potekel. Najpomembnejša v zvezi s to problematiko je sodba sodišča (drugi senat) iz leta 2006 v zadevi C-294/04 „Beemsterboer“, ki se nanaša na razlago člena 220(2)(b) Carinskega zakonika Skupnosti. Carina se naknadno ne obračuna, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- pristojni organi v izvozni državi so izdali neustrezno potrdilo o poreklu, ali
- potrdilo ni bilo izdano na osnovi napačnih podatkov izvoznika, ali

- organi, ki so potrdilo izdali, so vedeli, ali bi morali vedeti, da blago ni izpolnjevalo pogojev za pridobitev preferencialnega porekla, in
- carinski dolžnik lahko dokaže, da je med opravljanjem trgovskega posla sprejel primerne ukrepe za zagotovitev izpolnjevanja pogojev, potrebnih za odobritev carinske ugodnosti, in
- Evropska komisija ni v Uradnem listu serije C objavila sporočila, iz katerega bi bilo razvidno, da obstaja utemeljen dvom o pravilni uporabi režima preferencialov v državi upravičenki (gl. obvestilo uvoznikom, ki uvažajo blago iz Črne gore v Skupnost, UL EU C 297/06, in obvestilo uvoznikom proizvodov z visoko vsebnostjo sladkorja, UL EUC 265 /07), in
- carinski dolžnik je v carinski deklaraciji upošteval veljavne carinske predpise.

Ta sodba štiti uvoznike v EU, ki se lahko sklicujejo na dobro vero v vseh primerih, ko je pri napačni izdaji potrdila aktivno sodeloval pristojni organ v državi izvoznici oziroma carinski organ. Ta razlaga se ne more nekritično uporabljati za nepravilne izjave na računu, ki jih je izdal izvoznik, saj pristojni organi izvozne države niso napravili napake. Tudi v primeru ponare-

jenih dokazil o poreklu se uvoznik ne more sklicevati na načelo dobre vere, ker pri ponarejanju niso bili udeleženi carinski organi.

S sodbo Evropskega sodišča v zadevi C-66/99, Wandel/HZA Bremen, 2001, I-873, je potrjeno, da se dokazilo o preferencialnem poreklu ne upošteva v primerih, ko je bilo neko blago ob vnosu na carinsko območje umaknjeno izpod carinskega nadzora ali je šlo za kršitve dolžnosti iz 203. oziroma 204. člena CZ.

Evropska sodna praksa ščiti uvoznike v Skupnosti, ki niso delovali z goljufivimi nameni ali očitno malomarno, da se ob naknadni predložitvi dokazila o preferencialnem poreklu za opustitev ali povrnitev carinskih dajatev sklicujejo na 239. člen CZ v povezavi z 899. in 900. členom UICZ. Za enotno razlago in pojasnjevanje določb evropskih predpisov o poreklu blaga so pristojni:

- organi EU (Komisija) ali
- odbori, imenovani s sporazumi o prosti trgovini, in
- sodišča prve stopnje ali Sodišča ES.

Problemi v zvezi z nepreferencialnimi pravili o poreklu (ki so interna zadeva EU), se rešujejo:

- enostavno na ravni Komisije s spremembo UICZ (prilog 9 ali 10), kjer so opredeljena posebna pravila za določene izdelke, ali
- s sodbo Sodišča ES, ki preveri združljivost UICZ s Carinskim zakonikom Skupnosti in Pogodbo o ES ali tolmači določbe Carinskega zakonika Skupnosti, ko v UICZ ni jasnih posebnih rešitev oziroma posebnih pravil.

Problemi z razlago preferencialnih pravil o poreklu se rešujejo malce drugače, ker gre delno za interno zadevo EU, v nekaterih primerih pa za mednarodne sporazume.

Kadar gre za tolmačenje pravil GSP o poreklu ali pravila iz drugega avtonomnega režima preferencialov, Komisija reši problem s spremembo UICZ in njenih prilog 14 do 16. Ravno v tem času poteka burna priprava novih pravil o poreklu za GSP, in to v obliki sprememb UICZ, 66. do 97. člena in priloge 13 UICZ, kar bo uveljavljeno šele 1. 1. 2009.

Problemi v zvezi z mednarodnimi sporazumi se rešujejo:

- s prilagoditvijo protokola o poreklu iz ustreznega sporazuma o prosti

trgovini, kar se doseže v dodatnih pogajanjih s partnersko državo,

- z izdajo pojasnjevalnih opomb (glej npr. Pojasnjevalne opombe v sistemu panevro-mediteranske kumulacije porekla blaga, UL EU C 83/2007), tudi po dodatnih pogajanjih s partnersko oziroma partnerskimi državami, ali
- s sodbami sodišča prve stopnje ali Sodišča ES na osnovi 230. ali 234. člena Pogodbe o ES.

Carinski organi v državah članicah EU moramo poznati in v celoti spoštovati vso to obsežno zakonodajo in še predvsem sodbe sodišč, ki so odločila o posameznih vprašanjih o poreklu blaga. Na GCU vnašamo v naša navodila, pojasnila in v vsakodnevno delo sprejeto in uveljavljeno evropsko sodno prakso. Z namenom, da varujemo finančne interese EU, a hkrati omogočamo našemu gospodarstvu optimalne pogoje poslovanja, moramo to novo prakso sprejeti tudi na vseh ravneh, od carinskih uradov do naših sodišč.

Marjan Strle, GCU

Novi mednarodni mejni prehod Petišovci

15. novembra 2007 smo uradno odprli nove objekte na mednarodnem mejnem prehodu Petišovci. Investicijska vrednost je znašala 4,6 milijona evrov. Dobro polovico sredstev je prispevala Republika Slovenija, ostalo pa posebni schengenski sklad Evropske unije. Slavnostna govornika na odprtju sta bila g. Anton Balažek, župan občine Lendava, in g. Roman Rep, državni sekretar v Ministrstvu za javno upravo. Slovesnost sta popestrila nastopa folklorne skupine KUD Beltinci in

učencev iz dvojezične Osnovne šole Dobrovnik, za zvočno kuliso pa je poskrbel policijski pihalni kvintet. Zaradi deževnega in vetrovnega vremena je prireditev potekala pod nadstrešnico pred glavnim objektom.

Nova podoba prehoda.

Skupna površina ploščadi, na kateri stoji pet objektov, je 15.240 kvadratnih metrov. Glavna stavba je zgrajena v dveh etažah s skupno neto površino 636 kvadratnih metrov. Poleg nje so še tri nadstrešnice ter objekta špedicije in carine. Vzornemu sodelovanju vseh, ki so bili udeleženi pri izgradnji prehoda, se lahko zahvalimo, da smo dobili kakovosten in tehnično solidno opremljen objekt. Ob vsakdanjem delu se še vedno pojavijo pomanjkljivosti, ki pa jih izvajalec sprti odpravlja.

Novе stavbe, komunalna in prometna infrastruktura so med pogoji za boljši nadzor prehoda državne meje, tako v potniškem kot tovornem prometu. Tudi za zaposlene na mejnem prehodu se je delovno okolje bistveno izboljšalo. Razpadajoče in zato hle zabojnike so nadomestili udobni in svetli prostori. Prej smo se cariniki skupaj s šoferji stiskali na 30 kvadratnih metrih, danes pa imamo na razpolago več kot 260 kvadratnih metrov površin.

Dejstvo je, da mejni prehod niso samo stavbe, infrastrukturni objekti in oprema, ampak tudi ljudje – cariniki, policisti in špediterji. Za učinkovito delovanje mejnega prehoda je nujno sodelovanje vseh. Podobno, kot je računalnik brez ustreznega programa samo neuporabna škatla, tako je še tako sodoben mejni prehod brez zaposlenih zgolj arhitekturni spomenik. Z novimi objekti na mednarodnem mejnem prehodu Petišovci smo zdaj dobili odlično strojno opremo, sami pa bomo poskrbeli še za ustrežno programsko opremo.

Bojan Cifer, CU Murska Sobota
Foto: Branko Horvat

Carinska ekipa.

Pristop k uradnemu odprtju prehoda.

Nazdravili so vodja carinske izpostave Petišovci, vodja carinske izpostave Mursko Središče, direktor Carinarnice Varaždin in direktor CU Murska Sobota.

Prenovljen mednarodni mejni prehod Zavrč

13. decembra 2007 so Rajko Skubic, generalni direktor Carinske uprave RS, Roman Rep, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo, Karol Turk, direktor Policijske uprave Maribor, in Peter Vesenjaj, podžupan Občine Zavrč, z dvigom zapornic slovesno odprli prenovljeni mednarodni mejni prehod.

Že pri odprtju mednarodnega mejnega prehoda Gruškovje, ki je bilo 13. junija 2005, smo se v Carinskem uradu Maribor spraševali, ali je izbrani datum za svečano odprtje srečen ali ne. In zgodovina se je pri odprtju MMP Zavrč ponovila – vsaj kar se tiče trinajstice.

Novi mejni prehod omogoča boljši nadzor nad prehodom državne meje tako za potniški kot za tovorni promet in izpolnjuje vse zahteve za izvajanje schengenskega nadzora zunanje meje EU. Posodobitev prometne in komunalne infrastrukture ter izgradnja objektov za delovanje mejnih služb sta stali 8,7 milijona evrov; večino sredstev je prispevalo Ministrstvo za javno upravo, 1,8 odstotka celotne vrednosti investicije je prišlo iz posebnega schengenskega sklada Evropske unije, nekaj pa tudi iz Direkcije za ceste. Skupna površina je 3,3 hektarja, kjer so tri ploščadi za pretok potnikov in blagovni promet.

Skoraj tako kot leta 1991 je bilo treba tudi med gradnjo novih prostorov marsikdaj stisniti zobe in potrpeti. A cariniki ne bi bili cariniki,

Prenova mejnega prehoda Zavrč je veljala 8,7 milijona evrov.

Kamor gre še cesar peš ... in to dobesedno.

Zapornice so zaposlene varovale pred številnimi nevarnostmi.

če tega ne bi znali in razumeli – vse z mislijo, da bo potem bolje.

Vmes je bilo obdobje, ko so bili zaposleni povsem na cesti, ko so vsi skupaj uporabljali tri »dixije«, ko so imeli edino vodo iz gasilske cisterne in ko so opravili »izpit« iz varstva pri delu z odliko, saj je bilo nič koliko nevarnosti in pasti že kar na samih tleh, a so vse spretno in iznajdljivo obvladali.

Vsi zaposleni si zaslužijo pohvalo, saj je ves promet, potniški in tovorni, od septembra, ko so delali na začetni lokaciji, do decembra, ko so prišli pod streho, potekal tekoče in brez zastojev.

Razmere za delo so v novih prostorih bistveno boljše in primernejše, postavlja pa se vprašanje, ali je dovolj carinikov za delo, ki ga zahteva zunanja meja EU.

*Hermína Ropoša, CU Maribor
Foto: Drago Oman*

Posodobitev mejnega prehoda Sečovlje

Še pred časom bi za naš istrski mejni prehod lahko rekli »na zahodu nič novega«. Vendar danes ni več tako. Čeprav je sosednji mejni prehod Dragonja temeljito prenovljen, statistični podatki kažejo, da mnogo turistov izbere za vstopno točko prav mejni prehod Sečovlje.

Kot članica Evropske unije in prevzemnica schengenskega mejnega režima skuša Slovenija na mejnih prehodih ustvariti potnikom prijazne razmere ob vstopu v našo državo in izstopu iz nje ter nenazadnje tudi iz Evropske unije. Vsi se zelo dobro zavedamo, kako pomembno je narediti dober vtis na tuje potnike, saj si prav tu, na meji, ustvarijo prvo mnenje. Ker je njihovo število na vrhuncu sezone, a tudi med letom že preseгло zmogljivost in učinkovitost obstoječe infrastruk-

ture, je bila obnova nujno potrebna. Potrebovali smo bolj urejeno delovno okolje, treba je bilo zagotoviti delovne razmere, ki veliko manj škodujejo zdravju in počutju zaposlenih.

Na prenovljenem in posodobljenem mejnem prehodu Sečovlje lahko delamo hitreje in učinkoviteje, imamo pa tudi boljši pregled in nadzor nad prometom. Mejni prehod Sečovlje je zdaj v zares bleščeči opravi!

Delali smo vsi hkrati – cariniki in gradbinci.

Razrita steza.

Prenovljeni mejni prehod Sečovlje.

Barbara Bukovšek Karinja, CU Koper
Foto: arhiv CU Koper

Odprtju MP Bistrica ob Sotli na rob

Napisati članka ob odprtju mejnega prehoda ni lahko, še posebej če se človek odprtja ne udeleži. Zaradi spleta okoliščin se mi je zgodilo prav to. Ker sem bil tistega dne dežurni delavec carinskega urada, sem kljub temu lahko zbral nekaj vtisov z odprtja iz prve roke. Bili so zanimivi: od pretirano kritičnih v stilu, da je to petnajst let prepozno, do pretirano skromnih, zakaj toliko denarja za nekaj let, večina odzivov pa je bila uravnotežena

in je odražala zadovoljstvo nad novo pridobitvijo.

Kakor koli, po več kot treh letih usklajevanj, projektov, sestankov se je konec maja 2007 gradnja mejnega prehoda resnično začela. Vrednost investicije je bila 3,11 milijona evrov, od tega je skoraj polovico prispeval posebni schengenski sklad Evropske unije. Delo carinikov na prehodu je bilo oteženo, vendar smo vse skupaj

vzeli z veliko mero pozitivne energije, še posebej zaradi optimizma našega vodje izpostave g. Karla Grenka, ki je s svojim znanim dunajskim vedenjem dobro sodeloval z izvajalci, nadzorom in s policijo. To svojo držo je prenašal tudi na podrejene in stari prehod je kaj hitro dobival novo podobo.

V petih mesecih je na isti lokaciji kot stari zrasel nov, sodoben mejni prehod, ki je v skladu z evropskimi

Uradno odprtje mejnega prehoda.

standardi in pravnim redom na zunanji meji Evropske unije. Novozgrajena ploščad meri v dolžino 135 metrov, največja širina je 81 metrov, ureditveno območje pa obsega 10.935 kvadratnih metrov. Objekt, ki ga skupaj uporabljajo carina, policija in špedicije, ima tri nadstrešnice in skupno površino 1.295 kvadratnih metrov, je sodobno zasnovan in nudi vse potrebno za nemoteno delo.

Po opravljenem tehničnem pregledu in pridobljenem uporabnem dovoljenju smo se preselili v nove prostore, 8. novembra 2007 pa so prehod slavnostno odprli državna sekretarja Roman Rep in Vinko Gorenak, namestnik generalnega direktorja Carinske uprave RS Stanislav Mikuž in direktor Policijske uprave Celje Stanislav Veniger.

Sodobni mejni prehod Bistrica ob Sotli.

Sodelavcem želim ob preselitvi v nove prostore dobro delovno vzdušje in sodelovanje z drugimi uporabniki, predvsem pa, da izkoristijo vsa delovna sredstva, ki jih imajo na voljo, saj smo prej večkrat slišali, da tega ali onega zaradi slabih delovnih pogojev ni mogoče storiti.

Vem in verjamem, da bodo sodelavci carinske izpostave Bistrica ob Sotli še naprej vzorni cariniki, čeprav nad

njimi (in vsemi nami) visi Damoklejev meč vstopa Hrvaške v Evropsko skupnost, oziroma kot je dejal župan občine Bistrica ob Sotli na odprtju: »Želimo si, da bi bili ti novi prostori čim prej prazni.«

Takšni še nedoločeni dogodki v prihodnosti nam ne smejo jemati zagona za dobro delo v sedanosti.

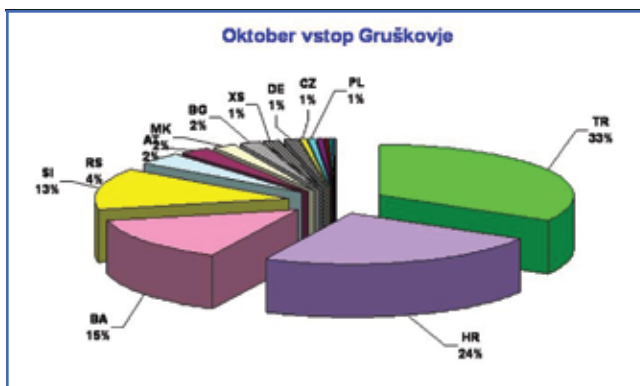
Igor Robar, CU Celje
Foto: arhiv CU Celje

Okrogla miza »Carina in prevozniki«

Da carinsko službo skrbi nezadovoljstvo prevoznikov s stanjem na mejnih prehodih, smo dokazali z okroglo mizo 23. novembra 2007 na mejnem prehodu Gruškovje.

Na okrogli mizi so predstavniki carinske službe prisluhnili težavam, ki tarejo prevoznike in jim predstavili novosti na področju načrtovanih poenostavitve postopkov pri izvoznem in uvoznem carinjenju, uvedbo elektronskega carinjenja, predvideno informatizacijo postopkov TIR, status pooblaščenega gospodarskega subjekta za prevoznike, statistiko blagovnega prometa, dnevne in tedenske obremenitve ter druge prihajajoče novosti.

Komandir mejne policijske postaje Gruškovje je prevoznike seznanil z novostmi, ki jih prinaša uvedba schengenskega režima v tovornem prometu. Predstavitvi je sledil ogled tehtanja tovarnjakov, kjer smo prevoznikom pokazali, kako poteka postopek, in jim razložili, kje je vzrok za nastanek zastojev. Prevozniki so tako spoznali, zakaj carina ne more preusmerjati praznih tovarnjakov na stezo za potniški promet. Ministrstvu za javno upravo

Največ tovornih vozil, ki vstopajo na Gruškovju, prihaja iz Turčije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Slovenije. Pri izstopu je podobno.

bodo zato predlagali izgradnjo dodatne izstopne steze.

V nadaljevanju so si ogledali delo mobilne enote in njihovo opremo. Ker so delavci mobilne enote prav tistega dne odkrili v vozilu madžarskega državljana večjo ko-

ličino cigaret, smo jim pokazali, kako takšno odkritje poteka v praksi.

Ob koncu srečanja so prevozniki pohvalili delo carine in policije, ki se ob večjih zastojih prilagodita prometu in odpreta dve stezi za tovorni promet, ter izrazili zadovoljstvo, da se za prihodnost nakazuje boljši in hitrejši pretok blaga.

Čeprav je bila na dan okrogle mize že napovedana stavka carinske službe za ponedeljek, 26. novembra, so se predstavniki obeh služb razšli v prijateljskem vzdušju.

Irena Srdinšek, GCU
Foto: Irena Srdinšek

Del udeležencev okrogle mize pred mobilnim rentgenom.

Z mobilnim rentgenom pregledujejo notranjost tovornega vozila.

Srečanje SURS in CURS

15. novembra 2007 so nas v Carinskem uradu Nova Gorica obiskali generalna direktorica Statističnega urada RS Irena Krizman in njena

sodelavka Frida Braunsberger ter namestnik generalnega direktorja Carinske uprave RS mag. Stanislav Mikuž. Skupaj smo pregledali stanje na po-

dročju intrastata, kjer carinska služba in statistični urad odlično sodelujeta. V prihodnosti bomo delali skupaj tudi pri zbiranju drugih podatkov, ki jih statistični urad zdaj zbira večinoma še na papirni način. Carinska služba ima tu veliko prednost, saj lahko z večino potencialnih strank, ki jih statistični urad vključuje v svoje statistične raziskave, komunicira elektronsko. Interes na tem področju je obojestranski, za carino pa so nove zadolžitve še posebej pomembne zaradi vstopa Hrvaške v Evropsko unijo.

Jure Bačar, direktor
CU Nova Gorica
Foto: Kostja Prinčič

Pogovor med predstavniki SURS in CURS.

Predstavniki hrvaškega Državnega zavoda za statistiko na obisku v Novi Gorici

V okviru evropskega programa pomoči CARDS 2003 so Statistični urad RS obiskali predstavniki statistike zunanje trgovine iz Državnega zavoda za statistiko (DZS) Republike Hrvaške. Obisk je potekal od 16. do 18. oktobra 2007. Dnevni red študijskega programa je vključeval predvsem pripravo na implementacijo intrastata in spremembe ekstrastata ob vstopu v Evropsko unijo. V okviru vsebin, vezanih na intrastat, so nas kolegi iz Oddelka za statistiko zunanje trgovine Statističnega urada RS zaprosili za prikaz delovanja Oddelka za intrastat v CU Nova Gorica.

Direktor CU Nova Gorica je skupaj z vodjo Oddelka za intrastat Igorjem Uršičem in njegovim pomočnikom Mitjo Rutarjem sprejel goste iz Hrvaške: gospo Vesno Polančec, gospo Darinko Grgurić, gospo Dubravko Drempetić, gospoda Dražena Cukina

in predstavnico hrvaške carine, gospo Ružico Krišto. Predstavili smo jim organizacijo in vsebino dela v oddelku ter delovanje aplikacije za intrastat. Hrvaški predstavniki so imeli mnogo vprašanj glede delitve dela med obema ustanovama, načinu sodelovanja

in podrobnostih delovanja aplikacije. Po zaključku so se hrvaški predstavniki zahvalili za izčrpno predstavitev in se priporočili za nadaljnjo pomoč.

Igor Uršič, CU Nova Gorica

Foto: Kostja Prinčič

Prikaz delovanja Oddelka za intrastat v CU Nova Gorica.

Učenci iz Lendave na obisku pri mobilni enoti Murska Sobota

3. oktobra in 13. novembra 2007 smo imeli člani Referata za zatiranje tiho- tapstva Murska Sobota po dolgem času prijetno opravilo, saj za spremembo nismo iskali prekrškov in izrekli kazni. Na prošnjo ravnateljice dvojezične osnovne šole II Lendava smo skupaj s policisti z mejnega prehoda Dolga vas predstavili svoje delo in opremo.

Predstavitve je bila namenjena otrokom iz oddelka s prilagojenim programom, ki deluje v sklopu osnovne šole. Zaradi

velikega števila otrok in njihove varnosti smo organizirali dve predstavitvi za dve skupini.

Prvi so po kratkem pozdravu nastopili policisti. Prikazali so jim svojo opremo, njihova izurjena službena psička pa je našla skriti eksploziv. Kaj delajo kolegi čez mejo, je povedal predstavnik madžarske mejne straže in še razkazal novo službeno vozilo.

Na koncu smo se predstavili še delavci

carinske mobilne enote. Učencem smo najprej na kratko razložili, kaj delamo in kakšna so naša pooblastila. Naša službena psička Axa se je izkazala, ko je našla skrito mamilo. V kombiju so si ogledali, kako delujejo posebne sodobne naprave in kako s pomočjo osvetljenih napisov na zadnji strani vozila ustavljammo vozila na cesti. Z endoskopom so lahko sami pogledali v notranjost rezervoarja, s pomočjo posebne naprave pa tudi razne zaščitne elemente na denarju in dokumentih.

Otroci z zanimanjem poslušajo vodjo mobilne enote.

Vsi smo napeto opazovali psičko Axo pri iskanju skritega mamila.

Po reakcijah otrok se je videlo, da sta jih naša delo in oprema zelo zanimala, predvsem so bili navdušeni nad obema službenima psičkama. Po končani predstavitvi so se nam spremljevalci otrok zahvalili, poseb-

no še komandirju policijske postaje Dolga vas, ki je celotno zadevo organiziral in na koncu poskrbel še za skromno obdaritev otrok s sladkarijami. Tudi za nas je bila ta izkušnja zelo prijetna, saj smo z veseljem

gledali nasmejjane otroške obraze.

*Stanko Tratar,
Oddelek za preiskave Murska Sobota
Foto: Robert Koren*

Prva pomoč v CU Murska Sobota

Vsi dobro vemo, da je življenje eno samo. In kaj lahko se zgodi, da bomo prav mi tisti, ki bomo s preudarnim ravnanjem morda katero tudi rešili. Zato so tečajji prve pomoči vedno dobrodošli.

Sam sem imel srečo, da sem bil lani novembra med peščico izbrancev za usposabljanje za nudenje prve pomoči v CU Murska Sobota. Ker cariniki velikokrat nudimo prvo pomoč na meji, je gesta delodajalca res hvalevredna. No, malo za šalo, malo za res, vsega je seveda kriv *Pravilnik o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu*, ki nalaga delodajalcu, da ima določeno število ljudi usposobljeno za nudenje prve pomoči.

Gospa je iz stroke in takole se to naredi.

V uvodnih petih šolskih urah nam je prijazen zdravnik splošne medicinske razložil teorijo, potem pa je sledilo še sedem ur praktičnega usposabljanja. Zdravnik je podajal snov preprosto in poljudno. Ker je član reševalne ekipe, smo izvedeli tudi, kako hitro prispe ekipa na kraj dogodka v Pomurju. Upokojena višja medicinska sestra je delovala zelo resno in strogo. No, na koncu smo le zvalili nasmeh na njen obraz in jo razveselili s svojimi vmesnimi »pametnimi« pripombami in inovativnimi prijemi za nudenje prve pomoči.

Najpomembnejši podatek, ki si ga velja zapomniti, je številka 112, za vse ostalo pa menim, da v kritičnem trenutku ne bi bil kos situaciji. Če samo pomislim na hrbtenico, mi je takoj jasno, da je ena napaka lahko tako usodna za ponesrečenega, da ostane revež za vse življenje. Tukaj mislim, da je stroka pravi naslov. Kako nedolžno urezino bomo že znali oskrbeti, za kaj večjega pa bomo nekateri padli v nezavest, drugi mogoče pobrali šila in kopita ali pa, kot se to najpogosteje dogaja, prodajali zijala.

Teh dvanajst ur je kar hitro minilo, še posebej zadnji del, ko smo svoje znanje preskusili na revici Ančki. Ta lutka je izzvala obilo smeha, saj je vsakdo pritiskal na njena nadržja in vpihal sapo v njena usta. Seveda pa je treba priznati, da je zelo pomembno, kdo prvi pride v situacijo, ko je treba nuditi prvo pomoč. Roko na srce, v posameznih primerih se s tem rešuje življenje.

*Janez Donša, CU Murska Sobota
Foto: Janez Donša*

Oživljanje Ančke je izzvalo obilico smeha.

Ančka: »Malo bolj levo, gospod carinik.«

Srečanje carinikov in policistov treh generacij

Mednarodni mejni prehod z Avstrijo Radelj–Radlpass je bil postavljen na nadmorski višini 679 metrov in je 6 kilometrov oddaljen od Radelj ob Dravi. Posebnost obeh mejnih objektov, avstrijskega in slovenskega, je v tem, da sta postavljeni zelo blizu. Zgrajena sta bila leta 1976. Uradnih podatkov, koliko delavcev carine in policije se je v zadnjih 35 letih zaradi načina dela in sistema kroženja zamenjalo, ni. Neuradno približno 150, od tega na slovenski strani 88 delavcev in delavk carine in policije.

Mejni prehod Radelj–Radlpass

Srečanja se je udeležilo 92 delavcev in delavk z obeh strani avstrijsko-slovenske meje.

Zaposleni na mednarodnem prehodu Radelj smo bili vedno visoko strokovni, pa ne samo to, bili smo v dobrih midsosedskih in celo prijateljskih odnosih. Zato se je med svečanostjo ob prenehanju delovanja mejne kontrole porodila ideja o srečanju delavcev carine in policije iz Slovenije in Avstrije vseh treh generacij, aktivnih in tistih, ki so že v pokoju. Srečali smo se 9. novembra 2007 na ploščadi obeh prehodov.

Ob tem nostalgичnem srečanju so se utrinjali mnogi spomini na lepe, težke,

smešne in manj smešne trenutke na tem »višinskem« mejnem prehodu. Zgodilo se nam je, da je potnik umrl na avstrijski strani prehoda, vendar so ga zaradi zapletenega urejanja mednarodnih dokumentov namestili kot živega potnika, ki ni bil sposoben izstopiti iz avta, da bi lahko pregledali vozilo. Neki slabovidni potnik pa nam je že pred mnogimi leti na pokrovu avtomobila odpeljal zapornice.

Od 1. maja 2004 je bilo na tem mejnem prehodu, ki je le eden izmed mnogih z Avstrijo, na avstrijski stra-

ni urejeno skupno delovno mesto za opravljanje mejne kontrole. Na slovenski strani so to delo prevzeli v glavnem bivši cariniki, ki so se ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo preoblekli v modre policijske uniforme. Zdaj ko je Slovenija vstopila tudi v schengensko območje, so isti ljudje že drugič zapustili mejne objekte na tem prehodu.

Marjan Epšek, policist in bivši carinik v CU Dravograd, in Nada Karničnik, CU Dravograd.
Foto: Foto Anka

Obrežje iz dneva v dan ...

»Južna meja, meja s Hrvaško, schengen, to je tam na jugu, nekje čisto doli. Le kaj le počno tam cariniki na meji, verjetno bi bilo bolje, če jih ne bi bilo!« Vse to in še marsikaj lahko slišimo iz ust marsikaterega državljanca ali državljanke Slovenije in Evropske unije.

Resnično smo se vsi razveselili vstopa v združenje Evropske unije, meko za priložnosti, nove zaposlitve, boljši življenjski standard. In kam smo pripluli po triletнем jadraniu po evropskih in svetovnih morjih? V Evropo, seveda, deželo sanj, kjer je vse kot na dlani, a kjer kot pribito drži: »Brez muje se še čevelj ne obuje.« Tudi v naši državi in naši službi je tako. Brez trpljenja in odrekovanja ni uspeha, ampak težko je, kadar ni in ni zadovoljstva, ko te tvoji ljudje ne razumejo ali nočejo vedeti, kako je včasih težko stopiti na mrzla kamnita tla, se od tam veselo smehljati, kazati veder obraz in brzdati svoje občutke, vse za to, da je videti vse lepo, četudi je znotraj prazno in hladno. Zelo smo veseli, da imamo delo, da lahko služimo svoji domovini, prispevamo tako potrebne evre v državno blagajno, da noč in dan čuvalo težko pridobljeno slovensko ozemlje pred vnosom piratskih izdelkov, nedovoljenih poživil, najrazličnejših sumljivih substanc ... vse to za dobro vseh. V zahvalo pa dobimo kritike, ki jih nemo sprejemamo v svoja vedra srca, ki so si mogoče leta 1991 predstavljala to poslanstvo malo drugače. Tudi naši kolegi, ki so v tej službi še iz prejšnjih časov, so nas vodili s svojimi bogatimi izkušnjami v novo svežo samostojnost, vendar je včasih realnost drugačna, kot kaže videz.

Pa pogledjmo, kako poteka čisto navaden delovni dan čisto navadnega carinika na čisto navadni južni meji,

Dolge kolone na Obrežju.

na najbolj obremenjenem mejnem prehodu s Hrvaško. Schengenska meja: dejansko stanje in pogled iz čisto preprostih oči, z naše strani.

Ura je rana, kar pomeni, da bo treba v službo, na Obrežje. Uniforma, službeni čevlji, še kravata in že je treba hiteti na Obrežje, drugi dom vsakemu izmed 120 zaposlenih na tej prelepi lokaciji med Gorjanci na eni in reko

Savo na drugi strani. Obdajajo nas nekdanja obdelana polja, zdaj prepletena s potmi, ki jih je treba nadzirati in varovati. Vendar to delajo naši kolegi policisti, tisti v modrih uniformah, nas pa obdaja samo zelenje – ponos vsakega carinika, zamolka zelena barva uniforme, prelepa svetlozelena »kmašna« srajca, modna svetleča kravata, s katere ponosno sije znak Republike Slovenije.

V dvanajstih urah bo šlo mimo kontrolne kabine 600 tovornjakov.

Vozniki tovornjakov so kljub čakanju potrpežljivi in razumevajoči.

Začnemo z »luštnim delom«: prepustiti bo treba približno 600 tovornjakov v dvanajstih urah, tako ali drugače, vsi morajo priti skozi. Carinik vzame svoje orodje, pečate, veliko dobre volje in pot pod noge v kontrolno kabino na terminal. »Špure« so že polne, tri, štiri, zdaj, in že delamo: »Dober dan, kaj prijaviti? Dokumente prosim!«.

Iz kabine pa začuden pogled, seveda, treba je vključiti prevajalca: »Roba, bagaš?«

»Tekstil, gotov, ne konac, TIR, T2L, tuka.«

Komunikacija je stekla in carinik točno ve, kaj mora narediti. Najprej vknjižiti v K11, nato zapreti s K12, potem odpreti novo masko K37, vse vpisati, na hitro preveriti vpisane podatke, pravilno razvrstiti izvirne dokumente in njihove kopije, sledi fizični pregled, ali je dejansko naloženo prijavljeno blago, in potem še na prava mesta pritisniti pečat. Še nekaj formalnosti: vpis kontrolnikov, vozniku vrniti zvezek TIR, zaplombirati kami-

on, potegniti kartico, spet pregledati že vnesene podatke in še sreča, da ne dežuje in kartice pravilno delujejo, tako da ni treba popravljati še požiralca kartic na izstopu iz vstopnega tovarnega terminala. Sledi le še prijazen »Nasvidenje« in voznik že potuje po svobodnem evropskem ozemlju. To je običajen postopek in takole napisano zveni vse zelo enostavno in predvsem hitro. Vendar ne gre pozabiti, da je treba podobno vajo ponoviti vsaj še 600-krat v dvanajsturnem delavniku. Zelo dobro in učinkovito za moralno telovadbo, ampak kaj hočemo, takšen je naš horoskop, saj tudi zvezde včasih svetlo žarijo, drugič pa jih zastre gost oblak.

Delo se nadaljuje, pred kontrolno kabino je nov obraz, spet »prijatelj« iz še južnejše republike, še prevajalec in spet začnemo: »Kaj vozite, kaj imate prijaviti; računi, CMR?!«

Kratka, a temeljita kontrola dokumentov, pregled blaga, plomba, natisnemo T1 v dveh izvodih, kartica BIP-nadzora mejnega prehoda Obrežje in že po-

tuje blago na ozemlje Unije. Vse gre zelo hitro, po utečeni poti.

Največkrat se srečujemo z domačimi ljudmi, slovenski tovornjaki so zvezda stalnica v našem vsakdanjiku na Obrežju.

»Dober dan, kaj ne gre to hitreje? Pa zakaj moramo mi Slovenci čakati, lahko bi šli po prazni špuri ...« so besede, ki jih največkrat slišimo.

Tovornjak za tovornjakom, veselje se stopnjuje, delovna vnema počasi prihaja do vrelišča, ampak prazna vreča ne stoji pokonci, zato so si omislili odmor za malico. Na voljo je 45 minut. Najbližja restavracija, kjer lahko dobimo najbrž edini topli obrok tega dneva, je oddaljena pet minut vožnje z delovnega mesta. Ko se želodček ves zadovoljen vrača na svoje delovno mesto, ga tam še vedno čakajo vozniki. Mnogi so zelo potrpežljivi in umirjeni, prijazni in razumevajoči. Postopki so največkrat enaki ali podobni, le način reševanja se razlikuje. Tovornjaki prihajajo in odhajajo, čas teče, delovni dan se v tako ponavljajočem ritmu počasi bliža koncu in vajeti bo prevzel sodelavec v nočni izmeni.

To je kratek opis delovnega dne, ko vsi sistemi in aplikacije delujejo brezhibno in cariniki opravljamo čisto običajne rutinske postopke ter preglede brez posebnosti, BP bi rekli zdravniki, mi pa temu pravimo PI.

Da pa ne bo vse tja v en dan, je tu še pogled rahlo razočaranih in od vseh obljub o boljšem jutri utrujenih carinskih uslužbencev, »carinikov operativcev«. Vsi zadnji dogodki kažejo na rahlo vretje v naših vrstah in mogoče bodo naslednje besede komu le zlezle pod kožo in se bo lažje zazrl v obraz vsem nam navadnim ljudem v carinski službi. Dejstvo je, da nihče od nas ne hodi v službo zato, da bi bili zadovoljni samo nadrejeni, da

bodo lahko pokazali lepe statistike, ampak si mi vsi prizadevamo, da delo poteka korektno, strokovno in tekoče za vse strani neba in za vse enako. Včasih nam ni prav nič več jasno, kaj moramo narediti, da bodo vrhovi zadovoljni z našim delom, oziroma kako naj bi bili videti navzven, da bi mogoče kdo kdaj napisal kakšno skromno pohvalo ali dobro besedo nam v prid, nam tistim na jugu, na samem repu te prepletene carinske verige.

V nobeni strokovni literaturi namreč ni zapisano, kako vsako delo zahteva svoje znanje in veščine točno v danem trenutku in okolju. Na vse bolj redkih sestankih in izobraževanjih mogoče še kdaj dobimo občutek, da nas kdo razume in nas bodri ter nam da vedeti, da je seznanjen z realnostjo »špure«, da tudi ni vse zlato, kar se sveti, in ni vse slabo, kar se ne blešči. Vedno bolj dobivamo občutek, da smo zaposleni na carini samo orodje za pospeševanje dela in da ugajamo raznim privilegiranim podjetjem, ki nam dajejo kruh. Poglejmo številke iz preteklih let in primerjajmo promet, število postopkov, zaposlenih in njihovo strukturo ter vse statistike. Vse lepo in prav, saj zmoremo še več in še vedno so rezerve, vendar do kdaj in koliko časa še tako, preden bo kje pregorelo. Vsi se zavedamo, da so smernice danes drugačne, da je treba za izboljšave nekaj narediti, vendar je naša služba zelo specifična in zaradi svoje raznolikosti ter vsakodnevnih pritiskov z vseh vetrov jo je nemogoče stlačiti v kalupe javne uprave. Po vseh minulih dogodkih, ko smo javnosti želeli pokazati, kako se pravilno, regularno in v skladu z zakonskimi določili vestno dela, smo kar naenkrat škodili gospodarstvu, domačemu in evropskemu. Ni greh primerjati se z boljšimi od sebe, vendar je treba upoštevati, da je delo pri nas opravljeno kvalitetno,

Tovornjaki čakajo na prestop meje.

a z minimalnim številom ljudi in ob zelo majhnem deležu storjenih namernih napak. Sliši pa se samo o opravljenih minimalnih kontrolah, o tekočem pretoku, ko potniku samo odmahnemo v pozdrav, da ni potrebno čakanje na mejni točki. V takšnih trenutkih nimamo nikogar, ki bi javnosti razložil razloge za posamezna opravila, zakaj carinik 80 odstotkov svojega delovnega časa presedi ob računalniku, da zadosti vsem statističnim parametrom in zahtevanim postopkom, ki so zakonsko opredeljeni in od nas zahtevajo knjižbe ter toliko in toliko različnih kontrolnikov, da lahko sprostimo v prost promet neko vrsto blaga.

Naj na koncu povzamem, da je delo na carini razburljivo, zanimivo in le redkim je dano, da živijo to »carinsko

pravljico«. Mi vsi pa, ki preživljamo svoj vsak dan med bolj ali manj zadovoljnimi strankami v naših postopkih, mi vsi, ki smo se z vseh vetrov zgrnili na eno mesto, mi čutimo in delamo, tako kot nam velevalo vsi zakonski predpisi, kot nam veleval naš čut za soljudi. Naše delo ni najlažje, pa tudi najtežje ne, vendar bi zadeve mnogokrat reševali še z večjo vnemo, če bi le imeli občutek, da je to komu mar, da nismo samo še neki uradniki več, ki trošimo težko prigarani davkoplačevalski denar. Smo ljudje kot vsi na tej obli, ki se, odeti v sijajno zeleno barvo, ki ji žal primanjkuje zlatih niti, trudimo izpolnjevati poslanstvo carinske službe.

Mojca Tabor, Robert Ocvirk in Jože Pleterski, CU Brežice
Foto: arhiv Izpostave Obrežje

Moja pisarna je lahko tudi slačilnica

Naj takoj umirim vašo domišljijo – v pričujočem besedilu ne boste prebrali nič pregrešnega.

Slačenje je pač lahko čisto običajno, nedolžno, vsekakor pa nujno in neodložljivo opravilo.

Jaz se v svoji pisarni slečem vsako jutro. In plašč lepo obesim na obešalnik. Toliko, kar zadeva moje vsakodnevno slačenje v pisarni.

V ponedeljek, 22. oktobra 2007, pa je bilo malce drugače. Mladi postavniki fantje z izklesanimi telesi so se korajžno in brez sramu razgalili pred mojo malenkostjo. Pa ne vsi naenkrat in ne povsem, za kakšno me pa imate!

Pojdimo po vrsti. V Carinski upravi RS je zaposlenih 17 športnic in športnikov. Njihova naloga je, da trenirajo, tekmujejo in osvajajo odličja. Nastopiti morajo tudi na zimskih carinskih igrah ter sodelovati na promocijskih in protokolarnih prireditvah naše službe. Ena takih prireditev je bila prav taisti ponedeljek v predsedniški palači v Ljubljani: slovesen podpis sporazuma o zaposlovanju športnikov in trenerjev v carini, policiji in vojski. Poleg resornih ministrov in predstavnikov Olimpijskega komiteja Slovenije so bili glavne zvezde seveda športniki. Tudi naši, carinski. Šest jih je prišlo.

Zapovedana obleka je bila kajpak uniforma. In tu naletimo na prvo težavo. Večina športnikov je namreč ni imela. V treh dneh priskrbeti uniforme za šest športnikov res ni mačji kašelj. Nekaj suknjičev in srajc se je našlo v našem skladišču, hlače so pripotovale z Jesenic, pomagali so še v Novi Gorici, Sežani in Murski Soboti. V moji pisarni je počasi rasel temnozelen kup, ki so ga bogatile škatle s čevlji, zlatile sponke na kra-

vatah, nad vsem pa so avtoritativne bdele carinske kape.

Ker so športniki zelo na tesnem s časom (hm, kdo pa ni?), o kakem predhodnem pomejanju ni bilo niti govora. Upala sem le, da bodo hlače pravšnje in rokavi na suknjiču dovolj dolgi. Kaj pa, če ne bodo? Kak žulj zaradi pretesnih čevljev bi že oskrbela, ampak hlačnic in rokavov pa res ne bomo mogli prilagajati, sem premlevala.

Prvo slačenje

Prvi je prišel po svojo prvo carinsko uniformo 29-letni veslač Miha Pirih. Samozavestno je stopil v mojo pisarno. Poiskala sva številko 52 in se za hipec spogledala.

»Ja, najbolje, da se kar zdaj oblečem, a ne? Saj lahko kar tukaj?« je rekel v pristni gorenjščini.

»Khm, ja, seveda,« sem odgovorila, on pa je mirno zaprl vrata in se začel slačiti. Bunda, pulover, hlače, superge, nogavice ... Nič takega, mladenič se pač mora preobleči.

In prav v trenutku, ko je bil zgoraj brez, so se vrata na stežaj odprla. Bila je kolegica, s katero sva bili skupaj namenjeni na slovesno podpisovanje. Presenečeno je gledala zdaj postav-

nega Miho, zdaj mene. V smehu sem ji razložila, da je moja pisarna danes tudi slačilnica.

Uniforma je Mihi odlično pristajala, le dodatno luknjo v pasu bi bilo treba narediti.

»Bom kar s škarjami,« je rekel in mojstrsko preluknjaj carinski pas.

Pred mano je stal nov carinik kot iz škatlice.

»Zdaj te lahko kar na »špuro« postavimo,« sem se pošalila.

Drugo slačenje (pravzaprav zgolj sezuvanje)

Strelec Izidor Hreščak je uniforme vaju še od prej, ko je bil carinik. Zato jo je tudi še imel doma. Malce zapuščena je čakala na podstrešju, le čevlji in kravata so manjkali. Prišel je že oblečen, tako da se je moral le preobuti in zavezati kravato.

»Kravate pa ne znam zavezati,« je potožil in me vprašujoče pogledal.

»Jaz tudi ne,« sem rekla. »Pojdiva k Branetu, mojemu šefu.«

Brane Gregorič, vodja Službe generalnega direktorja, naju je malce nejeverno pogledal, potem pa večje naredil prav ličen voz.

Nasmejani podpisniki sporazuma v predsedniški palači.

Izidor je torej urejen, le kod hodi Vasilij Žbogar, jadralec. Zamuja. Samo njega moramo še obleči, smučarji Andrej Šporn, Bernard Vajdič in Aleš Gorza so namreč svoje uniforme prevzeli že prej. Zazvoni telefon in Vasilij sporoča, da prihaja. Zagorel in nasmejan prikoraka v pisarno. Ojej, kako je visok, si rečem, upam, da mu hlače ne bodo prekratke.

Tretje slačenje

Vasilij se malce negotovo razgleduje po pisarni, Izidor pa predlaga, naj se kar tukaj preobleče. Ni mu treba dvakrat reči. Ja, imamo postavne športnike, ki jim ni nič nerodno, vam povem. V sami spodnji majici si zpenja hlače, ko na vrata prihiti kolegica, ki je naletela že na prvega »slačifanta«. Najprej začudeno strmi v razgaljenega jadralca, potem pa jo popade smeh in skupaj ugotoviva, da pride k meni ravno takrat, ko imam v gosteh na pol slečene mlade fante. Pas na Vasilijevih hlačah bi tudi rabil še kakšno luknjo, ampak res nimamo časa. Saj se ga ne bo videlo pod suknjičem. Še kravata in gremo.

»E, jaz si je ne znam zavezati.«

»Brane!« že kličem dežurnega vezalca kravat.

V predsedniški palači

Na Prešernovi 8 je vse nared. Športniki

v carinskih, policijskih in vojaških uniformah so že zbrani, ministri tudi, gospe iz protokola urejajo še zadnje podrobnosti. Nekaj športnikov, zaposlenih v vojski in policiji, sem prepoznala: tu so motorist Miran Stanovnik, plavalec Peter Mankoč, atlet Matic Osovnikar, judoistka Urška Žolnir. Toda kje sta še dva naša športnika? Gorza in Vajdič manjkata. V dvorano prihrumijo novinarji, fotografski aparati zaškrtaajo in bliskajo, mikrofoni se prižgejo.

O, glej ju, že gresta.

»Hej, kje pa imata kravati?«, vprašam, ko me zbodeta v oči njuni kar nekako goli srajci.

»Nisva je znala zavezati,« se opravičita.

Podpisniki so na sporazum lepo napisali svoja imena, natakariji so prinesli šampanjec, Bernarda sta obstopili dve prikupni novinarki, jaz pa sem razmišljala, da se moram nujno naučiti zavezati kravato.

Sabina Langus Boc, GCU
Foto: Sabina Langus Boc

Športniki, zaposleni v carini, so zgoraj levo.

Športniki (od leve proti desni): Bernard Vajdič, Miha Pirih, Aleš Gorza, Andrej Šporn, Vasilij Žbogar in Izidor Hreščak v družbi z Natalijo Radelj Mehle. Spredaj desno je Peter Mankoč v policijski uniformi.

Bernard Vajdič v družbi dveh novinark.

Na usposabljanju v Litvi

V okviru programa Fiscalis sem se udeležil izmenjave uradnikov s področja trošarin v Republiki Litvi. V programu obiska sta bila prikaz organizacije in informacijskega sistema ter dvodnevni obisk najpomembnejših subjektov trošarinkega sistema. Udeleženci izmenjave smo bili iz različnih koncev Evrope: Avstrije, Estonije, Nemčije, Slovenije, Madžarske in Portugalske.

Prvi dan izmenjave smo začeli na sedežu Državnega davčnega inšpektorata, kamor organizacijsko sodi Sektor za trošarine. Gostitelji so nas potem odpeljali na približno 60 kilometrov oddaljen grad na otočku Trakai, kjer je v 14. stoletju prebival ustanovitelj litovske države. V zaključek obiska gradu nas je nekoliko prisililo vreme, ki je z dežjem prineslo tudi precej svežine. Za silo smo se posušili na bližnji pokriti terasi gostišča, kjer smo ob lokalnih specialitetah in odličnem litovskem pivu dokončno odpravili komunikacijske ovire.

Glavnemu mestu Vilna pravijo mesto cerkva – in res jih je veliko. To sem ugotovil naslednji dan, ko mi je po zaključenem programu ostalo nekaj časa, ki sem ga izkoristil za ogled mesta. V zgodovini se je na ozemlju današnje Litve zamenjalo veliko religij in držav, kar se kaže v arhitekturi. Katoliške, pravoslavne, protestantske in judovske cerkve stojijo dostikrat čisto skupaj in zdi se, kot da so med seboj tekmovali, kdo jih bo postavil več ali kdo bo postavil večjo in lepšo.

Tretji dan zjutraj smo se z malim avtobusom po hitri cesti odpravili na drug, severozahodni konec države, na ogled rafinerije v kraj Mažeikia. Kot zanimivost in za boljšo predstavbo naj povem, da je največji vrh v Litvi visok le 200

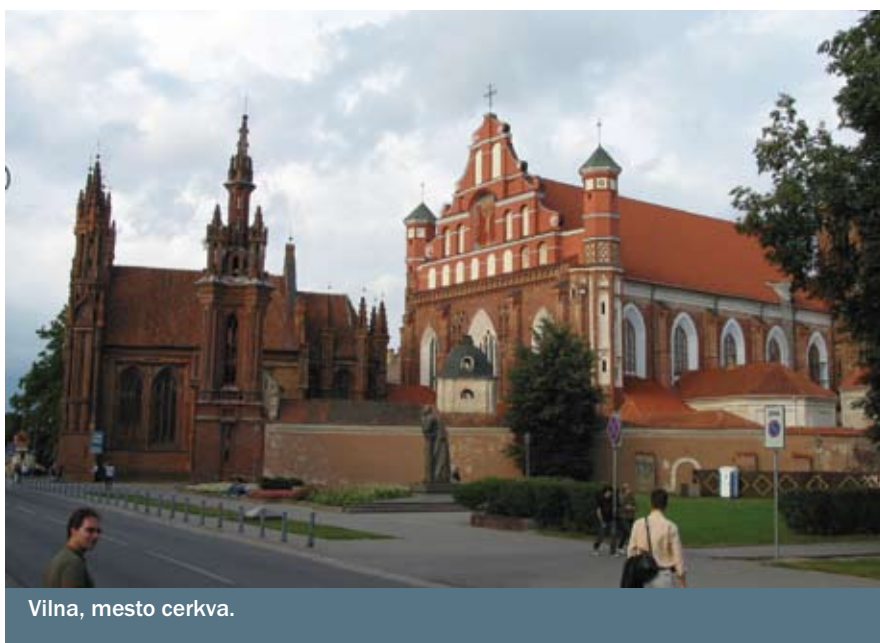

Na otoku Trakai je v gradu v 14. stoletju živel ustanovitelj litovske države.

metrov. Pokrajino sestavljajo prostrane ravnice, ki so slabo obdelane, in posamezni gozdički. Na poti smo se ustavili v Siauliaiu, tako imenovanem griču križev. Ta kraj simbolizira litovsko uporništvu proti ruskem ustrahovanju in deportacijam v Sibirijo. V rafinerijo, ki je največja na območju Baltika, so nas spustili šele, ko smo si ogledali film o varnosti pri delu. Iz av-

tobusa smo si v spremstvu vodiča ogledali posamezne proizvodne obrate. V lokalni izpostavi davčnega inšpektorata so nas seznanili s potekom dela in nadzorom nad trošarinskimi izdelki, ko zapustijo območje rafinerije.

Vožnjo smo nadaljevali v obmorski turistični kraj Palanga, kjer so nas nastanili v hotel. Po poti smo vide-

Vilna, mesto cerkva.

li nekaj naftnih črpalk, kjer črpajo, po njihovih besedah, zelo kvalitetno nafto. Vendar je načrpajo zelo malo. Čisto blizu je precej vetrnih elektrarn, ki se jih pri nas tako zelo otepamo. Pred nočjo smo si ogledali peščeno obalo Baltskega morja, ki zaradi nizke

Grič križev.

slanosti nima pravega vonja po morju. Z dolgega lesenega pomola je bil v daljavi viden obris naftne ploščadi.

Program se je nadaljeval naslednji dan z obiskom naftnega terminala v Klaipedi, ki je največje in najpomembnejše pristanišče v Litvi. V pivovarni Švyturys-Utenos alus, prav tako v Klaipedi, so nam pokazali celoten proces proizvodnje piva. V tovarni bioetanol AB Biofuture v kraju Šilute smo videli, kako nastaja bioetanol, ki ga dodajajo gorivom za pridobivanje biogoriv.

Na poti nazaj proti Vilni smo se vozili ob reki, ki predstavlja mejo z rusko enklavo Kaliningrad. Pokrajina je tu v primerjavi s severnim delom malo bolj razgibana, predvsem pa bolj poraščena z gozdom. Že ponoči smo po dvodnevni vožnji in prevoženih 900 kilometrih prispeli nazaj v glavno mesto.

Na usposabljanju sem spoznal, kakšen je promet s trošarinskimi izdelki v drugih državah članicah. Videno in slišano mi bo zaradi različnih rešitev v veliko pomoč pri nadaljnjem delu. Zahvaljujem se vsem, ki so kakor koli pripomogli k temu, da sem se izmenjave lahko udeležil.

Uroš Laznik, CU Sežana
Foto: Uroš Laznik

Obisk v Hamburgu

V okviru izmenjave Carina 2007 sem bil od 4. do 8. junija 2007 na obisku v Glavnem carinskem uradu Jonas v Hamburgu. Namen mojega obiska je bil dobiti izkušnje in spoznati dobro prakso, ki jo izvajajo v Nemčiji na področju naknadnih kontrol blaga skupne kmetijske politike; za to blago se namreč izplačujejo nadomestila iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada. V Nemčiji je za izplačilo nadomestil pristojnih 19 plačilnih agencij. Za izplačila izvoznih nadomestil je pristojen Glavni carinski urad Jonas, ki deluje v okviru Ministrstva za finance. Ostale plačilne agencije pa so pristojne za izplačevanje nadomestil na področju notranjih tržnih ukrepov, direktnih plačil in razvoja podeželja, vse pa delujejo v okviru Ministrstva za kmetijstvo.

V Glavnem carinskem uradu Jonas so me prijazno sprejeli nemški kolegi iz posebne delovne skupine, ki je zadolžena za analizo tveganja, za izbor podjetij, izdelavo programa pregledov in izdelavo letnega poročila o izvedenih pregledih. Podrobno so mi prikazali svoj sistem dela in način izmenjave informacij z inšpektorji in posebnim oddelkom iz Berlina, ki usklajuje in nadzira izvajanje naknadnih kontrol v vsej državi.

Dva dni sem bil tudi gost inšpektorjev, ki opravljajo preglede. Ogledal sem si

računalniško aplikacijo *Profit*, ki jim je v veliko pomoč pri pregledovanju. Ker je obisk minil v zelo prijateljskem vzdušju, so me nemški kolegi v popoldanskem času peljali na ogled carinskega muzeja in na vožnjo z ladjo po luki Hamburg.

Matjaž Korošec, GCU
Foto: Matjaž Korošec

Pristanišče v Hamburgu.

Izmenjava uradnikov v Sloveniji

V okviru programa Fiscalis smo letos prejeli kar 27 prijav iz 16 različnih držav članic za izmenjavo trošarinskih uradnikov v RS. To je vsekakor preveč, da bi lahko dobro izvedli program izmenjave, zato smo se raje odločili, da letos organiziramo dve izmenjavi in tako povabimo iz vsake države članice po enega udeleženca. Ostale prijavitelne kandidate smo žal morali zavriniti, povabili pa smo jih, naj se naslednjič spet prijavijo. Maja in novembra smo tako gostili vsakokrat po osem uradnikov iz držav članic.

Pri izvedbi izmenjave so nam pomagali kolegi iz oddelkov za trošarine iz Ljubljane, Novega mesta, Celja in Kopra. Prva dva dneva sta bila namenjena strokovni predstavitvi organizacije dela carinske

V Pivovarni Laško smo si ogledali trošarinsko skladišče za alkoholne izdelke.

službe in trošarinskega sistema v RS. Tretji dan smo si ogledali trošarinsko skladišče za alkoholne izdelke Pivovarne Laško in obiskali celjski grad. Naslednji dan smo odpotovali na obalo, kjer smo si ogledali trošarinsko skladišče za mineralna olja v Serminu ter plinski terminal in delo enote za analizo tveganja v Luki Koper. Obisk v Kopru smo končali z ogledom starega mestnega jedra. Zadnji dan izmenjave je bil namenjen ogledu carinskega laboratorija, ki ga vedno radi s ponosom razkažemo, ter izmenjavi

mnenj in vprašanj o trošarinah.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem, ki ste pri izmenjavi sodelovali. Rezultati ankete med udeleženci izmenjave so pokazali, da so naši gostje dobili zelo dober vpogled v naš trošarinski sistem, navdušeni pa so bili nad našo deželo in še posebej nad njenimi prebivalci. Naslednjič lahko zagotovo spet pričakujemo veliko število prijav za izmenjavo v RS.

Melita Grilc, GCU, Foto: arhiv GCU

V Serminu je trošarinsko skladišče za mineralna olja.

Izmenjava na Švedskem

V okviru programa Carina 2007 sem se med 19. in 23. novembrom 2007 udeležil izmenjave uradnikov pri švedskih carinskih organih v Göteborgu. Namen izmenjave je bil spoznati organizacijo švedske carinske službe, seznaniti se z metodo akreditiranja družb (modela *Stairway* in *Stairsec*) in uvajanjem poenostavljenih postopkov, izmenjati dobro prakso in se

strokovno izpopolniti. Izmenjave se je udeležila tudi predstavnica bolgarske carine, Karamfilka Dimitrova, vodja carinske izpostave Pirdop.

Švedska carinska služba ima bogato tradicijo, saj segajo njeni začetki v leto 1636. Danes je del ministrstva za finance. Njena organizacija je v primerjavi s slovensko nekoliko dru-

gačna. Razdeljena je v tri dele. Prvi del predstavlja administrativno področje, v katero spadajo administrativni oddelek, služba za odnose z javnostjo, informatika, kadrovske zadeve, upravni oddelek in center za razvoj. Cilj švedske carine je spodbujanje zakonite trgovine in preprečevanje nezakonite trgovine. Temu primerna je tudi organizacija osnovne dejavnosti.

Udeleženca seminarja s predstavnikoma gostiteljev.

Del, ki skrbi za spodbujanje legalne trgovine, se ukvarja s sodelovanjem z gospodarstvom, izvajanjem postopka akreditacije podjetij, pospeševanjem poenostavitve, carinjenjem blaga, nudenjem informacij o carinskih zadevah itd. Obstajajo trije večji centri: v Stockholmu, Göteborgu in Malmöju. Delo v teh centrih je razdeljeno v tri skupine: za akreditirane operaterje, za carinske agente in za neakreditirane operaterje.

V del, ki skrbi za preprečevanje nezakonite trgovine, so vključeni carinski nadzor in pregledi blaga, preiskovalna služba, služba za analizo tveganja in protitihotapske enote (skupaj jih je

Spodbujati zakonito trgovino in preprečevati nezakonito.

61). V Stockholmu je center, ki skrbi za letalski promet, v Göteborgu skrbijo za tovorni, v Malmöju pa za potniški promet. Obe službi imata svoje organizacijske enote v vsej državi, več jih je na jugu in manj na severu. Delo obeh pa ni tako strogo ločeno, kot se na prvi pogled zdi, ampak se v praksi zelo prepleta.

Če bi želel strniti vtise o izmenjavi in oceniti o švedsko carinsko službo, bi lahko dejal, da je inovativna in vizionarska, kar dokazujeta dva primera.

Že leta 1998 so začeli s projektom preverjanja in akreditiranja družb, ki poslujejo s carino (model *Stairway*), zaradi dogodkov, povezanih z ZDA in 11. septembrom, pa tudi z varnostnim preverjanjem družb (model *Stairsec*). Oba modela sta v veliki meri služila kot osnova za izdelavo modela za izdajo potrdila za pooblaščenega gospodarskega subjekta (AEO), ki ga letos uvajamo v celotni Skupnosti. Danes je na Švedskem 271 akreditiranih družb, ki opravijo vrednostno 65 % vsega uvoza oziroma izvoza, od tega jih je 50 z varnostno akreditacijo. Njihova želja je, da bi ta odstotek dvignili na 80. Ob tem naj kot zanimivost dodam, da švedsko podjetje podpiše s carino dogovor o sodelovanju, s čimer se zaveže, da bo poslovalo dobro in pošteno.

Drugi primer je projekt najave blaga s sporočilom SMS. Gre za pilotni projekt, v katerem sodelujejo tri družbe in poteka v sodelovanju z norveškimi carinskimi organi, s katerimi so podpisali poseben sporazum. Voznik pošlje SMS s podatki o vrsti blaga, količini, registraciji prevoznega sredstva, uvozniku ... približno pol ure pred prihodom na mejni prehod. Sporočilo obravnavajo kot najavo blaga in hkrati kot poenostavljeno deklaracijo. Ko pride vozilo z blagom na mejni prehod, se praktično ne ustavi in ne opravi formalnosti. Tako podjetje mora pridobiti varnostno akreditacijo (*Stairsec*).

Obiskali smo še carinsko izpostavo Arendal in pristanišče v Göteborgu. To je največje skandinavsko pristanišče, kjer letno pretovorijo okrog 820.000 zabojnikov oziroma nad 40 milijonov ton blaga.

Izkušnje, pridobljene pri izmenjavi, in dobra praksa švedskih carinskih organov lahko služijo tudi kot osnova za uvajanje nekaterih modelov v naš sistem.

Aleš Praček, CU Sežana
Foto: Aleš Praček

Pristanišče v Göteborgu.

Predstavitev članov Konference SCS – II. del

Za to številko, enajsto po vrsti, bom predstavil nekaj članov Konference SCS. Tako se lahko tudi vi seznanite s tistimi, ki se zavzemajo za skupne pravice.

Začel bom s sekretarjem SCS in predsednikom sindikata CU Maribor Dušanom Miščevićem. Rodil se je 1949 v Novem mestu. Tisti, ki ga dobro poznajo, vedo, da je od 1953 Mariborčan, da je len za učenje in je zato končal samo Višjo pravno šolo v Mariboru. V carinski službi je od januarja 1977. Pred tem je bil malo v gospodarstvu, malo v politiki in na koncu je pristal v Carinarnici Maribor. Začel je kot carinik operater, svojo poklicno kariero pa bo verjetno zaključil kot višji izterjevalec.

Dušan Miščević

Pravi, da se s svojimi sodelavci dobro razume. Razlog za to je v njegovem prepričanju, da si moramo biti sodelavci naklonjeni, pomagati moramo drug drugemu in slehernega sprejeti takšnega, kot je. Opravljanja nima rad in zasebne zadeve drugih ga ne zanimajo. Zato je v uradu vedno zadnji, ki izve za kakšne pikantnosti.

Zaradi podcenjujočega odnosa države do javne uprave se je podal v sindikalne vode. Nekaj časa je bil predsednik Konference SCS. Čeprav so nekateri težko sledili njegovim zamislim, nam je skupaj uspelo oblikovati SCS v resen in verodostojen sindikat. Zdaj je njegov sekretar. Z velikim zadovoljstvom se bori za interese zaposlenih v carinski službi in za status službe. Prepričan je, da je naše delo zelo odgovorno, zahtevno in pomembno, da je treba to povedati vsem tistim, ki ne vedo, kaj je carinska služba in kaj sploh dela. Čeprav so pritiski nanj in na predsednika zelo močni, to ni vzrok, da bi pokleknili. Ministru Vrantu je ob neki priložnosti napisal, da smo cariniki prej pripravljene sleči uniformo kot poklekniti. To se je pokazalo ob stavki.

Kot predsednik organizacije SCS v Carinskem uradu Maribor ima s predstavniki delodajalca pogoste in korektno pogovore. Odprta vprašanja rešuje z dialogom in skupaj iščemo rešitve, ki so v skladu z zakonodajo in v zadovoljstvo zaposlenih. Ker pa ideje zaposlenih včasih presegajo zakonske okvire, porabi veliko časa, da zaposlene prepriča, da nimajo prav. Zgodi se tudi, da mu to ne uspe.

Njegov hobi so psi. Ima švicarsko belo ovčarko in labradorca. Pred tem je imel dve nemški ovčarki, a ju je žal moral dati uspat. Pravi, da je labradorec Runo zelo prijazen pes,

Dušan Miščević

a zelo slab čuvaj. Nepovabljenemu obiskovalcu bi kar sam pokazal, kje lahko kaj najde. Nekaj let starejša Olivija pa do tujcev ni zaupljiva, zato bi kar ona poskrbela za Runovo vedenje. V paru delujeta kot zverini in se drug od drugega učita lumparij.

Dušan se je dobro poročil, saj je njegova žena podedovala lepo hišo v Podčetrtku, zato vikende preživljata skupaj v tem lepem in mirnem kraju. Vendar je lastnica žena, on pa opravlja delo »hlapca Jerneja«. Z veseljem kosi travo, ureja zelene površine, podira drevje in pripravlja drva za kurjavo, betonira, beli, polaga ploščice in vari. Pranja, likanja, kuhanja in ostalih »ženskih« opravil je oproščen, pravi. Zeta in kandidata za zeta uči, kako ustvariti ljubečo ženo. Čelo mize v jedilnici je kljub moški konkurenci še vedno njegovo.

Ker EMŠO dela svoje, ima nekaj zdravstvenih težav, tako da je že čas, da se odpravi v pokoj in sprostilo delovno mesto za mlajše in prodornejše. V začetku leta 2011 se bo poslovil od carinske službe, v kateri je do danes preživel 30 lepih, zanimivih in bolj ali manj prijetnih let.

Predsednik sindikata v Carinskem uradu Koper je Damjan Bertok. Dela v oddelku za trošarine kot carinski svetovalec – inšpektor. Delo poteka po ustaljenem ritmu: seznanitev z novostmi vračila trošarine, delo s strankami, potrjevanje trošarinskih dokumentov, včasih tudi terensko delo, največkrat na terminalu za tekoče tovore v luki Koper.

Damjan Bertok

Damjan v prostem času jadra, občasno pa igra tudi mali nogomet. O *fireballu*, posebni vrsti jadrnice za dve osebi, je pisal v decembrski številki 2005. Njegovi neizpolnjeni želji sta višja davčna olajšava za otroke (ima dva) in boljši življenjski pogoji za mlade družine, ker so razmere zdaj katastrofalne.

Najbolj sveža članica Konference SCS je Tanja Tominec iz Zadloga pri

Tanja Tominec

Idriji, rojena decembra 1971 v Ljubljani. Tanja je najprej naredila šolo za prodajalko in ker po opravljenem pripravništvu kljub štipendiji ni dobila službe, se je kot brezposelna šolala v Novi Gorici. Zdaj je komercialna tehnica in poslovodja. Kot zanimivost naj omenim, da je med šolanjem nosila priponko »Ko bom velik, bom carinik na Kolpi«.

Tanja ima dve hčerki, stari 15 in 11 let, in štiriletnega sina. Pri treh otrocih, hiši in vrtu je okoli nje vedno veliko dela, vendar si vzame čas za kolesarjenje in klekljanje, saj je članica društva klekljaric idrijske čipke. Skupaj z družino gre rada na enodnevne izlete raziskovat Slovenijo. Je ljubiteljica vožnje z motorjem, zato jo mož z veseljem zapelje po bližnji in daljni okolici.

Občasno dela na blagovnem carinjenju kot carinica z nazivom carinica II. Njen delovni dan je razgiban in raznolik, po prihodu v službo največkrat (če ni ostalo delo od prejšnjega dne) pregleda novosti na carinskih spletnih straneh, prebere elektronsko pošto, preuči navodila in dopise, ki jih uporablja pri delu. Čez dan carini izvozne in tudi uvozne pošiljke, pregleduje blago na vozilih, »plombira vozila«, odpira zvezke TIR, opravlja kontrolo pooblaščenih pošiljateljcev in prejemnikov, poenostavljenih postopkov, piše poročila in zapisnike. Trenutno nadomešča delavko, ki opravlja bolj administrativna dela na izpostavi: arhiviranje deklaracij, pisarniško poslovanje, pisanje odločb, potrjevanje izstopa ... Dela samostojno, zelo všeč ji je, ker se lahko vedno obrne na kolege in šefa; ti so ji vedno pripravljene pomagati, se o kakšni zadevi pogovoriti in jo rešiti.

V sindikatu je od začetka. Leta 1998 je postala sindikalna zaupnica za Izpostavo Ajdovščina, po vstopu v EU pa za Izpostavo Vrtojba. 16. maja

2007 je bila ena dveh kandidatov za predsednika IO OS CU Nova Gorica. Izvoljena je bila z 81 odstotki glasov. Že kot sindikalna zaupnica je bila zelo aktivna: prikolice, razpisi za letovanja, novoletno obdarovanje – vse to je bilo njeno delo. Kot članica Konference SCS se zdaj uči in trudi tudi na »političnem področju«.

Kaj o Tanji pravi sodelavka Bojana:

»V času, ko sem pilila svoje carinsko znanje in se pripravljala na carinski izpit, sem preživela kar nekaj časa s Tanjo. Bila je ena izmed mojih carinskih učiteljev. In to zelo dobrih učiteljev, ki ne opletajo le s teorijo, temveč znajo udariti po mizi s konkretnimi primeri iz prakse. Tanja izžareva ogromno pozitivne energije in z njo napolni prostor v trenutku, ko vstopi vanj. Zanja se delovni dan ne začne po jutranji kavici in prebiranju jutranjih novic na spletu. Delovni dan se zanja začne v trenutku, ko za seboj zapre vrata pisarne. Čas za akcijo je zdaj in ne potem. Bil bi pa velik greh, če ne bi napisala, da je Tanja odlična kuharica. Imela sem srečo, da sem se o tem prepričala na lastne oči, in kar je še pomembnejše, to tudi okusila.«

Bogdan Šuber, Sindikat carinikov Slovenije
Foto: Bogdan Šuber

Tanja Tominec

10-letnica ŠD Carinarnice Ljubljana

Športno društvo Carinarnice Ljubljane je lani praznovalo 10-letnico. 21. februarja 1997 smo v sejni sobi Carinskega urada Ljubljana na ustanovnem sestanku postavili njegove temelje. Zato je prav, da se po desetih letih spomnimo svetlih trenutkov, ki nas delajo tako velike, kot smo.

Ob tem dogodku se lahko vprašamo, ali smo uspešno športno društvo. Kakšna so merila uspešnosti? Doseganje vrhunskih rezultatov naših športnikov? Složnost in razumevanje v društvu? Dobro poslovanje društva? Dobra organizacija športnih prireditev? Zunanji videz društva? Vrhunski posamezniki, ki dajejo draž tekmovanju?

Zdi se mi, da vsa ta merila izpolnjujemo, kar smo gotovo najbolj dokazali z organizacijo letnih carinskih iger v Kamniku leta 2000. Tam smo dozoreli na vseh področjih in dosegli razcvet društva. Priprave na igre so trajale več mesecev. V ponos nam je lahko, da smo igre izvedli na tako visoki ravni, saj je na primer za hrano skrbela Hiša kulinarike Jezeršek, ki je

v letu predsedovanja Slovenije Evropski skupnosti prevzela glavni del kulinarne ponudbe za vse protokolarne prireditve. Poleg tega smo svoj primat ves čas dokazovali na tekmovanjih, saj smo na letnih igrah nepremagljivi vse od ustanovitve društva do danes. Spomnimo se naših prvih mest: Kamnik 1998, Kamnik 2000, Maribor 2002 in Koper 2004. Uspešni smo bili tudi na zimskih carinskih igrah: 3. mesto Pokljuka 1998, 2. mesto Rogla 1999, 2. mesto Črna 2002, 1. mesto Cerklje 2004 in 1. mesto Pokljuka 2006. Kot enega največjih športnih uspehov našega društva se je treba spomniti, da je leta 2000 na igrah v Kamniku naša Marička Hehtel v kegljanju premagala takratno svetovno prvakinjo Mariko Kardinar.

Seveda ne gre zanemariti videza in prepoznavnosti društva. Ne glede na to, da je našim članom društvo vedno nudilo drese in copate, so bile gotovo nekaj posebnega naše prve zelene trenirke Lotto. Ta model trenirk je namreč takrat tudi uradno nosila italijanska moška teniška reprezentanca. Omeniti velja še, da smo edino carinsko športno društvo, ki že deset let redno izdaja svoj bilten. Kako dozorevamo, je razvidno tudi iz tega biltena, ki dobiva iz leta v leto bolj všečno obliko. Ampak tudi to ni vedno najbolj enostavno. Pred leti smo dan pred uradno izdajo biltena zaradi manjših napak razstavili 150 vezanih primerkov, in to samo z namenom, da smo ohranili naslovnice in tako športnemu društvu prihranili nekaj tolarjev.

Po desetih letih lahko z veseljem povemo, da še danes enkrat tedensko igramo ženske in moški odbojko, moški pa še košarko in mali nogomet. V društvu vlada izjemna zavzetost. Naš vzornik je eden naših najstarejših članov Ljubo Frelih, ki je pred leti na svoj 50. rojstni dan najprej prišel na košarkarsko rekreacijo na Belinko in šele potem odšel z ženo na slovesno večerjo. Naši košarkarji so se v osmih letih sprehodili mimo vseh treh ljubljanskih trim lig. V zadnjem letu smo osvojili 4. mesto v II. trim ligi in le za las nam je ušla uvrstitev v najelitnejšo I. trim ligo. Odbojkarice so pet let krojile zlato sredino v ljubljanski ženski odbojkarški trim ligi. Na lastno pobudo smo večkrat organizirali prijateljska nogometna in košarkarska srečanja na slovenski reprezentančni ravni. Za prijateljske tekme smo si izbirali elitne slovenske reprezentance, kot so zdravniške, novinarska, davčna in policijska. S tem smo širili ugled in pomembnost carinske službe v širšem slovenskem merilu. Na domačih tleh smo ostali nepremagljivi. Naša teniška sekcija pod okriljem Ljuba Miriča je letos organizirala 21. tradicionalni teniški turnir. Prav tako ŠD že več let organizira velike športne piknike na Korantu, kjer se ob igranju nogometa in odbojke zabavata in zblížujeta carinska in špediterska stroka.

Omeniti velja še nekaj pomembnih vrhunskih športnikov društva, ki so naš magnet in ponos, saj so nas nekoč navduševali v reprezentancah ali pa v prvih slovenskih in jugoslovanskih li-

Naslovnica biltena ŠD Carinarnice Ljubljana.

10-letnico ustanovitve Športnega društva leta smo proslavili s šampanjcem ...

gah. To so Grega Rozman – slovenski reprezentant v odbojki, Ines Vodopivec Podgornik – igralka v prvi jugoslovanski odbojarski ligi, Milovan Đakić – igravec v prvi jugoslovanski rokometni ligi, Marička Hehtl – igralka v prvi slovenski kegljaški ligi, Matevž Šrekl – slovenski reprezentant v badmintonu, Siniša Krivokapič – igravec v prvi slovenski košarkarski ligi, in nenazadnje tudi jaz, ki igram v 1. slovenski ligi v malem nogometu in v 2. slovenski košarkarski ligi. Naši športniki so vedno izbrani v slovensko carinsko reprezentanco in nas uspešno zastopajo na raznih mednarodnih tekmovanjih, kot so tekme FIS alpskih dežel (Tomaž Starin, Štefan Dežman, Janez Gorše), igre Cefte (Ines Vodopivec Podgornik, Gregor Rozman, Tomaž Starin, Boris Zuljan in Denis Perše) ter druge prijateljske tekme doma in po svetu. Seveda bi se zahvalil tudi direktorju urada g. Zoranu Taljatu, ki kot odlični alpski smučar prinaša pomembne točke na zimskih carinskih igrah, česar ne zmora vsak direktor.

V društvu vedno skrbimo za nove izzive, pa naj bodo to carinske igre, trim

lige ali prijateljska srečanja. Treba je živeti za neki novi dogodek. Prav tako ne gre pozabiti, da še zmeraj prispevamo nekaj sredstev uradu in s tem omogočamo praznovanje carinskega praznika in sindikalnih izletov. Po prijateljski nogometni tekmi z Davčno upravo RS je njen direktor g. Simič povedal, da je v Angliji, ki ima 30 tisoč zaposlenih v davčni in carinski službi, redno zaposlenih pet ljudi, ki v popoldanskem času organizirajo različne rekreativne dejavnosti in športne igre ter tako skrbijo za dobro kondicijo v državni upravi. Mi kot veliko društvo zmoremo to opraviti med svojim prostim časom. Veseli smo, da delamo v okolju, ki nam omogoča dovolj veliko selekcijo; še tako dober športnik lahko tudi znotraj službe zadovolji svoje športne apetite.

Danes najdemo malo kolektivov, ki so sposobni organizirati športne igre, na katerih se zbere okrog 600 ljudi. Mi to zmoremo. Sicer pa dobro vemo, da nobena prireditev ne pride sama in da se morajo zanjo vsi potruditi.

Kakšna je prihodnost našega društva? Po pregledu seznama članov smo se malo poigrali s statistiko in ugotovili, da je v društvu trenutno 49 ljudi. Najstarejši člani imajo 59 let, najmlajši pa 31. Povprečje torej znaša nekaj manj kot 43 let. Leta se nabirajo vsem, toda volje nam ne zmanjkuje. In če nas še poškodbe zaobidejo, novi uspehi ne bodo izostali. Zatorej stopimo skupaj in pojdimo po isti poti naprej, to pa je samo pot do zmage. Prva mesta so nam prišla v navado in vse drugo je za nas neuspeh. Le tako naprej! Saj veste: lepo je sodelovati, še lepše pa zmagati.

*Denis Perše, CU Ljubljana, predsednik
ŠD Carinarnice Ljubljana
Foto: Denis Perše*

... in torto.

Popotovanje od Ljubljane do Sofije

V treh dneh od izgubljene vodičke in plesa na avtobusu do živahne Sofije, slikovite Rile in bolgarske folklore.

Popotniki smo bili člani OS CU Ljubljana, ki smo od 20. do 23. septembra 2007 potovali z luksuznim avtobusom, da ne bi kdo pomislil, da smo pešačili. Vrnimo se na začetek, saj se vsako potovanje začne s skrbnim načrtovanjem. Za ta del je bila zadolžena komisija v sestavi Aleš Rožmanec, Jadranka Gruden in Dušan Pečnik. Pogajanja so bila podobna tistim med modrimi čeladami in skrajneži, no, na koncu so zmagale modre čelade (mi) in lahko smo začeli z zbiranjem informacij, kam se sploh podajamo, kaj bomo videli in kaj nas na dolgi poti čaka. Program je bil sestavljen dokaj drzno, kot preizkus tolerance in zmogljivosti.

Zbrali smo se pred stavbo CU Ljubljana in takoj naleteli na težavico; vodička se je namreč izgubila že v Ljubljani, ja. To smo hitro rešili, potem pa na pot mimo najbolj obremenjenega mejnega prehoda Obrežje, kjer smo

Ples na avtobusu je marsikoga utrudil.

Turki so v opomin krajevnomu prebivalstvu vzdali v stolp lobanje srbskih upornikov.

mimogrede pobrali še dva udeleženca, in že smo bili na avtocesti skozi Hrvaško na poti proti Beogradu. Za tiste, ki se že dolgo niso vozili po tej poti, je bilo doživetje kar malo nostalgичno, a veselja na avtobusu ni manjkalo. Načelo, da bo izlet tako dober, kot si ga bomo sami pripravili, se je izkazalo za stoo odstotno resnično. Ali ste že videli ljudi, ki plešejo na prehodu med sedeži na avtobusu? Če ne, potem ste zamudili enkratno priložnost, zato drugič ne odlašajte s prijavo na tak izlet. Sčasoma se je del plesalcev utrudil, in ko je bila zunaj že trda tema, so tudi najbolj vztrajni zaspali. Ko smo se znašli na hrvaško-srbski meji, so bile formalnosti hitro opravljene in že smo drveli proti Nišu, kjer je sledil prvi šok, in sicer zajtrk ob šestih zjutraj, seveda z lokalno specialiteto, pleskavico v lepinji. Nato vožnja do Čele Kule in ogled te znamenitosti ter občudovanje spretnosti obeh šoferjev, da smo ušli ozkimi ulicami Niša.

Pot smo nadaljevali proti srbsko-bolgarski meji, bolgarskim kolegom smo nekaj malega stisnili v roko. Spominke našega sindikata, da ne boste mislili kaj drugega. Pot proti Sofiji je bila razgibana, z dobrimi razgledi, in na koncu seveda gost promet na vhodu v Sofijo. Takoj po nastanitvi v hotelu v centru Sofije smo šli na ogled in sprehod po najbolj obljudenem bulvarju Vitoša. Trgovin ne manjka, cene so ponekod zasoljene, drugod zmerne, sladoled pa je bil dober za znoret. Kljub dolgemu potovanju nekaterim zvečer ni bilo do počitka in so šli raziskovat nočno življenje v Sofiji.

Pot proti Rili je bila še bolj slikovita, srednjeveški samostan pa nam je vzel sapo. Kaj takega človek pač ne vidi vsak dan! Samostan s čudovitimi poslikavami velja za najbolj sveto mesto v deželi. Ogled pod strokovnim vodstvom lokalne vodičke se je prelevil v živo zgodbo o življenju Ivana Rilskega in nastajanju samostana ter življenju

Samostan Rila je bil osnovan v 10. stoletju. V njem so grobovi bolgarskih kraljev.

menihov njem.

Sledil je povratek proti Sofiji, na poti smo se ustavili in si privoščili kosilo, juho in postrv s krompirjem.

Popoldan smo si šli ogledat Sofijo, kjer se človek ne more otresti pridiha socializma in komunizma, ki sta v Bolgariji pustila kar viden pečat. Arhitektura je zelo zanimiva, ogromne palače za poslance, vladne službe in za predsednika države dopolnjujejo pravoslavne cerkve, še posebno katedrala Aleksandra Nevskega, cerkev sv. Sofije, po kateri je mesto dobilo tudi ime, skratka, v Sofiji je kaj videti in tudi prebivalci so zelo prijazni.

Zvečer smo se odpravili v značilno bolgarsko gostilno s folklornim programom. Najbolj nas je presenetil pevec v ansamblu, ki je pel vse, kar srce poželi. Cariniki smo znani kot radovedni (pač poklicna deformacija), vedri in veseli ljudje, zato je bil odziv na plesišču množičen, poleg nas sta plesala samo še dva domačina.

Ker vse dobro prehitro mine, smo se

morali posloviti, saj morajo tudi šoferji počiti pred dolgo in naporno vožnjo domov. Nekateri so šli spet okušat nočno življenje, zjutraj pa smo ugotavljali, kdo je najbolj utrujen.

Na poti domov smo si ogledali cerkev v Bojani, ki je ena najstarejših in najbolj bogato poslikanih cerkva v tem

delu Evrope; prava škoda bi bila, če bi jo izpustili. Ogledi so omejeni na skupino 10 oseb in največ 10 minut, seveda brez fotoaparata ali kamere.

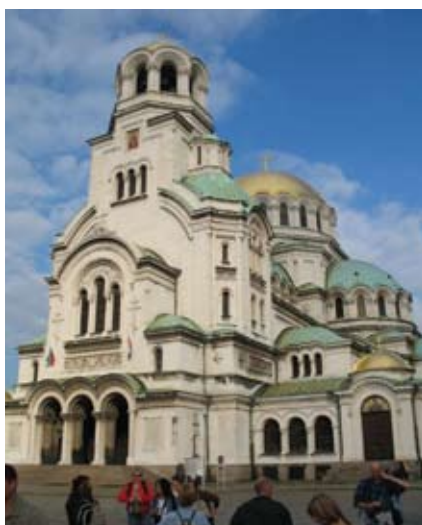
Izleti niso samo zato, da si ogledamo kakšen delček naše prelepe Zemlje, so kot nalašč za utrjevanje vezi in prijateljstva med zaposlenimi ter so tudi sredstvo za preizkušanje vzdržljivosti in sposobnosti biti sproščen, se pogovarjati še o čem drugem kot o težavah v službi. Tako socializacijo, če ji lahko tako rečem, v naši službi zelo pogrešamo.

Na koncu se organizacijski odbor zahvaljuje vsem udeležencem, ki so bili res enkratni, vključno z obema voznikoma in vodičko, še posebno pa za ustvarjeno prijetno vzdušje. Spoznali smo, da je treba taka doživetja negovati in širiti na ostale zaposlene, vendar mora vsakdo sam pri sebi spremeniti miselnost in se vprašati, kaj ve o ljudeh, s katerimi vsak dan dela, kakšni so zunaj delovnega okolja in zakaj se jim ne bi naslednjič pridružil.

Dušan Pečnik, CU Ljubljana
Foto: Dardo Topolovec

Vodička pripoveduje zgodbo o Ivanu Rilskem.

Katedrala Aleksandra Nevskega je največja znamenitost Sofije. Dokončana je bila leta 1912 v spomin na ruske žrtve v vojni za osvoboditev izpod otomanske nadvlade.

Popotniki od Ljubljane do Sofije v Sofiji.

Izlet v Sarajevo

Po nekaj neuspešnih poskusih, da bi šli na izlet v Sarajevo, nam je tokrat le uspelo.

»Tale sindikalni izlet pa bo stoodstotno uspel,« smo bili enotni v Oddelku za trošarine Carinskega urada Murska Sobota.

Naš vrli Fičo in njegova kolegica iz Carinskega urada Celje sta namreč vsak dan po telefonu do najmanjše potankosti izdelovala načrtv za dvodnevni izlet v Sarajevo. Končno je po mesecu dni intenzivnih priprav prišel 13. oktober, ko se nas je 48 doživetij željnih carinskih delavcev (32 Sobočancev in 16 Celjanov) z avtobusom odpravilo v Sarajevo. Vožnja je potekala v ritmih balkanskega melosa, tako da smo zjutraj okrog desete ure nasmejani, a neprespani (hvala ti, neutrudna damica, ki si poskušala popraviti Guinnessov rekord v nepretrganem petju in vri-

Hrib Visočica menda skriva v svojih nedrjih kamnito piramido.

Ob izviru reke Bosne.

skanju) prispeli do Visokega, mesta, kjer naj bi odkrili piramide, starejše od tistih v Egiptu. Hrib Visočica naj bi po besedah Semirja Osmanagića, poslovneža, ki živi in dela v ZDA, v sebi skrival stopničasto kamnito piramido ogromnih razsežnosti, ki naj bi jo zgradili predniki Ilirov. Na tem območju naj bi bili poleg te največje piramide sonca še dve manjši. Domačini so seveda izkoristili naš obisk in nas takoj fotografirali ter na svoji spletni strani www.piramidasunca.ba objavili, da je 50 uslužbencev Carinske uprave RS dejalo, da bi tu res lahko bile piramide.

Naj pišejo, kar hočejo, saj so nam brezplačno postregli čevapčiče in kislo mleko. Naš vodič po Sarajevu novinar Ekrem bi rekel: »Resnica je v Bosni umrla leta 1993.«

Po ogledu hribov, ki jih takšnih ali drugačnih oblik najdemo po vsem svetu, smo se odpravili naprej proti Sarajevu, točneje proti naselju Ilidža, kjer smo se nastanili v hotelu Hollywood (malce je že dišal po ameriško, saj je soba bila opremljena z LCD-televizorjem in kadjo z džakuzijem).

Prosto popoldne, zvečer pa zabava

Principov most

v središču mesta z zelo priljubljenim sarajevskim pevcem. Kaj hitro smo ugotovili, da je zelo priljubljen samo pri njih, saj smo se po dveh urah trpljenja z dolgimi nosovi odpravili nazaj v hotel, kjer smo se raje z drugimi gosti iz Slovenije zabavali do zgodnjih jutranjih ur.

Po zajtrku smo si ogledali znamenitosti Sarajeva: izvir Bosne, predor, ki so ga med vojno skopali pripadniki enot armade BiH (skopan je bil pod letališčem, na katerem so bile mednarodne enote), bojno črto med srbskimi in bosanskimi položaji in mesto, na katerem je Gavrilo Princip ubil avstro-ogrskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda ter s tem dal povod za začetek 1. svetovne vojne. Na koncu smo obiskali še stari del mesta, Baščaršijo, zgrajeno v 15. stoletju. Seveda se nismo mogli ogniti bureku (imajo samo mesnega), čevapčičem *Kod Želje* in pravi turški kavi.

Tukaj so doma najboljši čevapčiči na svetu.

Polni vtisov smo se popoldne vkrcali na avtobus in pomahali Sarajevu v slovo. Drugi delovni dan (prvega nas je večina prespala) so že začeli brniti telefoni, padali so predlogi, kam, kdaj, za koliko dni ... Drage Celjanke (no ja, tudi Celjani), Sobočanci smo izoblikovali geslo: »S skupnimi močmi novim zmagam naproti!«

Dušan Vidič, CU Murska Sobota
Foto: Damir Gergeli, CU Murska Sobota

Plezanje v Kaliforniji

Skupaj z Rokom Stubljem sva se kot člana Alpinističnega odseka Nova Gorica udeležila manjše plezalne odprave v Kalifornijo. Od 6. septembra do 13. oktobra 2007 sva plezala v Needles, Touloume Meadows in Yosemiteih.

Za najin cilj sem izbral smer Mescalito v steni El Capitana, ki je eden najbolj znanih alpinističnih ciljev v ZDA. Stena je v nacionalnem parku Yosemite v zvezni državi Kalifornija. Visoka je približno 1200 metrov in je večinoma previsna. Ponaša se z ugodnim vremenom in lahkim dostopom. Opazoval sem jo že pred

petimi leti, ko sem se mudil pod njo, a mi takratne plezalne sposobnosti še niso omogočale vzpona. Treba je imeti večletne izkušnje, pa tudi mnogo posebne opreme, ki sva si jo tokrat izposodila od prijateljev.

Da bi bila mobilna in bi si lahko ogledala kar največ krajev v Kaliforniji, sva najela avto. Pri tem sva imela veliko sreče, saj sva za ceno najema malega avtomobila dobila kar Toyota RAV 4, za katero bi morala plačati mnogo več.

Najprej sva se odpravila na jug, v Needles, kjer sva se urila v tamkaj-

šnjem načinu in tehniki plezanja. Po dobrem tednu plezanja in pridobivanja nasvetov od domačih plezalcev sva se odpravila k najinemu osrednjemu cilju v Yosemite, pod steno El Capitana. Po skrbni pripravi opreme in čakanju na ugodno vreme sva vstopila v smer. S seboj sva tovorila zložljivo posteljo, hrano in vodo, ki naj bi zadostovala za osem dni. Vse skupaj s plezalno opremo je tehtalo okrog 60 kilogramov. Vso opremo sva zložila v vrečo, imenovano »prasica«, in jo s pomočjo škripca vlekla za seboj prek stene. Na srečo je vreča tehtala vsak dan manj na račun vode in hrane, ki sva

Stena El Capitano z vrisano smerjo vzpona.

Plezanje v smeri Mescalito.

jo med plezanjem pojedla in popila. Stena je tako gladka, da sva šele četrty dan dosegla polico, na kateri sva lahko stala in nama ni bilo treba viseti v plezalnih pasovih. Proti koncu šestega dneva sva končno le dosegla vrh in sestopila v dolino, kjer sva z drugimi prijatelji primer- no zalila in proslavila vzpon.

Sledilo je še nekaj prostih dni, ki sva jih izkoristila za ogled San Fran- cisca in srečno vrnitev domov.

Jernej Arčon, CU Nova Gorica
Foto: Jernej Arčon

Počitek na udobni polici z visečo posteljo.

Tako proč vrženega dneva pa še ne!

Potovanje z letalom je nepredvidljivo in zamude ali, boggedaj, odpovedi letov je pač treba vzeti v zakup. Narediti itak ne moreš nič.

Oktobrsko jutro na brniškem letališču: na zaslonu preberem, da bo imel jutranji let v Bruselj zaradi megle skoraj uro zamude. S kolegico Sašo Krumpak iz GCU ugotavljava, koliko bova zaradi tega zamudili vsaka na svoj sestanek. Eh, zamahneva z roko, zaradi te urice naju menda nihče ne bo postrani gledal.

Mali *canadair* je priletel nad bruseljski Zaventem. Zdaj, zdaj se bomo začeli spuščati. Toda ne. Pilot ravnodušno pove, da je nad letališčem megla in da bomo krožili nad njim, dokler ne dobimo dovoljenja za pristane. Obsijani s toplim soncem smo mirno delali kroge nad meglanim morjem, stevardese pa so nam, že precej nejevoljnim, razdelile čokoladke. Za pomiritev, najbrž. Moj in Sašin sestanek se je začel, mi pa že poldruho uro krožimo.

»Na bruseljskem letališču ne bomo mogli pristati, zato se bomo preusmerili na düsseldorfsko letališče,« se zasliši iz zvočnika.

»Pa saj to je v Nemčiji,« mi odmeva v glavi, »200 kilometrov od Bruslja!«

S Sašo, ki sedi nekaj vrst pred mano, se spogledava in nemočno skomiagneva z rameni. Ni kaj, gremo pač v Düsseldorf. Malce pred enajsto pristanemo in gremo iskat informacije, kako naprej. Nekateri potniki so pošteno razjarjeni, letališko osebje pa nam zagotovi, da bodo čim hitreje skušali najti prevoz. Čez dve uri se pojavi možakar, ki ga Saša takoj označi za šoferja avtobusa.

»Si pa res optimistka,« se zarežim.

Ne boste verjeli, prav je imela. Ob enih popoldne se zrinemo na avtobus in hitimo proti Bruslju. Vijugasti Ren in čedne zelene pašnike s simentalkami kmalu pustimo za sabo in se zarijemo v meglo.

Kolegi s sestanka so najbrž že prišli z odmora za kosilo, razmišljam. Jezna nisem več, samo ugibam še, ali ne bo sestanka prej konec. Ob štirih popoldne na bruseljskem letališču uloviva avtobus, ki pelje v evropsko četrt. Pokličem vodjo sestanka.

»Sorry. The meeting is already over,« pove.

Krasno! Sašin na srečo še traja in morda bo le ujela kakih pet minut. Receptor v Berlaymontu jo nejevoljno gleda, ko mu zatrjuje, da hoče na sestanek. Še enkrat ji pove, da se bo v kratkem končal, vendar Saša vztraja in receptor popusti.

Ob pol devetih zvečer pa naju čaka let nazaj v Ljubljano. Aha, je že prestavljen na deveto.

Sabina Langus Boc, GCU
Foto: Bombardier.com

Nad bruseljskim letališčem smo krožili uro in pol.

Ko se srečata nos in avto

Nisem ravno med tistimi, ki veliko potujejo v Bruselj oziroma sploh v tujino. Moje delo je pač bolj vezano na Slovenijo. Zato je zame toliko pomembnejše, da je takrat, ko le grem na pot, vse v redu. Pa žal pogosto ni tako, skoraj vedno je kaj, kar mi prekriža načrte in me prisili, da na koncu tik pred odhodom improviziram in hitim.

Tako je bilo tudi tistega dne, ko sem se skupaj s svojima kolegoma iz Sektorja za tarifo, vrednost in poreklo, Nevenko in Konstantinom, pripravljala na odhod v Bruselj. Namenjeni smo bili na zadnji sestanek delovne skupine, ki je bila zadolžena za prenovitev carinskih smernic, t. i. *blueprints*. Iz službe sem se odpravila pozno, doma pa so me me čakali napol prazna potovalka in še tisoč drobnih opravkov. Zato sem lovila vsako minuto in hitela, kolikor je bilo mogoče. Ko sem se pripeljala na domače dvorišče, sem stekla na drugo stran avtomobila, da bi s sovoznikovega sedeža vzela torbo. In takrat se je zgodilo. Ob hkratnem odpiranju vrat in sklanjanju v avto so se vrata in moj nos »srečali«. Zbolelo me je tako hudo, da se mi je kar stemnilo. Hitro sem se prijela za boleči nos in v naslednjem trenutku doživela še hujšo grozo – po roki

mi je polzela kri. Že sem čutila, kako mi zmanjkuje tal pod nogami, takšnih zadev namreč ne prenašam prav herojsko. Hitro sem stekla v stanovanje in do hladilnika. Nekje sem prebrala, da je v teh primerih najbolj praktična vrečka zamrznjene zelenjave, zato sem pograbila prvi zamrznjen grah, ki mi je prišel pod roko, in ga pritisnila na nos. Pa ni kaj dosti pomagalo, kri je še kar naprej tekla in tekla, meni pa je bilo iz minute v minuto bolj slabo ... S strahom sem se odpravila v kopalnico, da se pogledam v ogledalo. Nos je bil precej otečen, rana je bila kar velika in vse skupaj ni bilo videti nič kaj lepo!

Minute pa so tekle. Imela sem še slabe pol ure, da spakiram do konca in se odpravim. Sprala sem si rano z ledeno mrzlo vodo, potem pa začela z eno roko mrzlično pakirati, medtem ko sem z

Zamrznjen grah ...

drugo držala na nosu vrečko zamrznjenega graha. Nekako mi je uspelo pripraviti prtljago, potem pa je bilo treba še poskrbeti za moj obraz, kar ni bila lahka naloga. Vsekakor sem bila tisti trenutek najbolj hvaležna človeku, ki je izumil puder! Ta res zakrije marsikaj. Saj ne, da mi je popolnoma uspelo skriti posledice svoje nerodnosti, vsekakor pa mi je uspelo stanje tako popraviti, da sem bila za med ljudi. Tako sem še pravočasno prišla po svoja kolega in na letalo, pa tudi carinske smernice smo nato uspešno dokončali.

No, kakšne so bile pripombe nekaterih, ki so me v naslednjih dneh srečali, si lahko mislite!

Nataša Radelj Mehle, GCU

... in puder lahko delata čudeže.

Dobili smo novo računalniško učilnico

Na Generalnem carinskem uradu smo sejno sobo v II. nadstropju spremenili v sodobno opremljeno računalniško učilnico. V njej najdemo 12 prenosnih računalnikov in »izvlečne stebričke«, ki omogočajo priključitev v električno in računalniško omrežje ter se takrat, ko

sejno sobo potrebujemo le za sestanke, preprosto skrijejo v mizo. V kratkem pa bo v njej tudi brezžični dostop do interneta.

Prenosni računalnik in izvlečni stebriček.

Foto: Mateja Logar

Prvič smo učilnico preizkusili konec novembra 2007, ko so se v njej učili delavci iz vseh carinskih uradov.

Odzivi udeležencev in predavateljev so bili zelo pozitivni.

Ob obilici projektov e-carine in ob vse večjem pomenu e-učenja bodo odslej v carinski službi praktične delavnice na računalnikih postale nepogrešljive za pridobivanje novega znanja.

Mateja Logar, GCU

Delavnica je potekala v prijetnem ozračju.

Foto: Mateja Logar

Predavateljica Selena Rauter Razboršek je skupaj z Barbaro Balaban vodila delavnico o prenosu pristojnosti izdaje dovoljenj za poenostavljene carinske postopke.

Foto: arhiv GCU

Udeleženka delavnice Irena Murko Zazula, CU Maribor.

Foto: arhiv CU Maribor

Udeleženec delavnice Edvin Kočever, CU Koper.

Foto: arhiv CU Koper

»Delo v obliki delavnice omogoča neposredno komunikacijo med predavateljem in udeleženci. Ozračje je bolj sproščeno, udeleženci pa imajo več priložnosti postavljati vprašanja. Takšen način dela je vsekakor popestritev v primerjavi s suhoparnim podajanjem snovi v obliki predavanja.«

»Udeleženci delavnic lahko s pomočjo računalnika nemudoma preizkusimo naučeno snov in ugotovimo morebitne pomanjkljivosti v znanju. To prispeva k lažjemu in boljšemu učenju, saj odpade marsikatera nejasnost, ki jo moramo pri klasičnem načinu učenja naštudirati sami.«

»Po mojem mnenju je usposabljanje za uporabo računalniških aplikacij veliko bolj učinkovito, če se izvaja na računalniku, kot pa spremljanje prek prosojnic. Tako se lahko težav, ki bi jih sicer odkrili šele po predavanjih, pri dejanski uporabi aplikacije, zavemo že med praktičnim učenjem. Učimo se bistveno hitreje.«

Tortica á la Oddelek za javna naročila

Z javnimi naročili se v Oddelku za javna naročila (recimo mu slaščičarna) v okviru Sektorja za finančne zadeve in nabave na GCU ukvarjamo trije uslužbenci (mojstri peke), družbo nam delata še dva uslužbenca, zadolžena za izvedbo gradbenih del (slaščičarski oblikovalci), in ekonom (oskrbovalec s sestavinami).

V slaščičarno prejmemo zahtevo po izvedbi javnega naročila (lahko bi ji rekli recept) z željo po dobavi nekega blago ali izvedbi storitve (ja, tortica, kaj pa drugega). Najprej preverimo, kakšne sestavine za tortico (razpisno dokumentacijo) potrebujemo. Skupaj poiščemo sestavine za kremni preliv (strokovno se jim reče zelene tehnične značilnosti), potem pa potrebujemo še biskvit (pogoje in zahteve). V ta biskvit sodijo ena zajemalka navodil in pojasnil, kako pripraviti ponudbo, ena velika žlica pogojev in zahtev ter na koncu še ščepec meril, po katerih

bomo prispele ponudbe ocenjevali. Seveda moramo ves čas paziti, da je kremni preliv sestavljen iz sestavin, ki so po okusu večine sladkosnedov (strokovno ponudnikov). Bog ne daj, da bi si zaželeli unikatni kremni preliv, saj bi s tem kršili temeljna načela zakonodaje o javnem naročanju, ki je v našem primeru obsežna, zahtevna in se v praksi kaže kot nikoli dokončana kuharska knjiga.

Če smo dosledno upoštevali recept in so sestavine zdržale vsa mešanja, gnetenja in premetavanja, na koncu dobimo dobro tortico (zeleno blago ali storitev). Če pa razmere, v katerih je nastajala naša tortica, niso bile idealne ali se pojavi kakšen sladkosned na dieti – mi ga poznamo bolj po nazivu vlagatelj revizije – je treba tortico zamrzniti in počakati, da bodo pogoji za uživanje v njej boljši. Če nam kuharska inšpekcija (po naše Državna revizijska komisija) pritrdi, z veseljem

potegnemo tortico iz zamrzovalnika, jo odtalimo in serviramo (z nasmeškom na ustih podpišemo pogodbo). Če kuharska inšpekcija pokima našemu sladkosnedu na dieti, moramo tortico odtaliti in običajno zamenjati kremni preliv ali celo biskvit. Lahko pa kuharska inšpekcija oceni, da je tortica popolnoma neokusna, in takrat se postopek ponovi od začetka z drugačnimi, manj kaloričnimi sestavinami.

Kot vidite, tudi kuharska ni lahka. Vendar smo v naši slaščičarni kar dobri kuharji, saj se vedno spomnimo reka: »Najhuje pri kuharskih napakah je to, da jih moraš na koncu pojesti.« Vabljeni v našo slaščičarno, ob obisku pa skušajte čim večkrat prinesiti zelo dober in preizkušen recept. Pa dober tek.

Boštjan Smodek, GCU

Zaposleni v Oddelku za javna naročila.

Foto: arhiv GCU

Moje poti

*Sodelavca Franca Bebra smo pred odhodom v pokoj zaprosili, naj nam nekaj pove o svojem delu v carini, občutkih in razmišljanjih ob odhodu. Prijetno nas je presenetil s prispevkom, ki ga je naslovil **Moje poti**.*

Franc Beber se je upokojil.

Foto: Janko Frank

Pred dnevi se je rodil Jurij, moj drugi vnuk. Jaz odhajam v pokoj. Kaj bo z njim, kako bo živel, kaj bo delal, kakšna bo njegova usoda? Kakšno bo njegovo življenje? To so moja vprašanja, ki se mi porajajo ob njegovem prihodu na svet in ob mojem odhodu iz službe. Kdaj in kje so bile tiste kretnice, ki so me pripeljale na carino? In ko sem bil že enkrat na carini, ali bi mi nekdo pred 35 leti lahko povedal, da se bo moja carinska pot, začeta v Ljubljani, končala v CU Sežana. Ne, tega mi nihče ne bi mogel napovedati.

Oče mi je za deseti rojstni dan kupil kolo. Z njim sem se vozil povsod: v šolo, na telovadbo, v mesto in kasneje na fakulteto. Ko sem prišel na carino, najprej nisem vedel, ali se bom z unifor-

mo lahko vozil na kolesu. Potem sem videl nekega oficirja, kako pritiska na pedala. Takoj sem vedel, da bo to odtlej tudi moje službeno prevozno sredstvo. S kolesom sem se vozil na vse možne lokacije, ki jih je takrat imela Carinarnica Ljubljana in kamor sem bil službeno razporejen. Življenje in služba sta tekla razmeroma mirno in kazalo je, da bo tako tudi ostalo.

8. oktobra 1991 nas je kar nekaj carinikov odpotovalo na južno mejo. Jaz sem pristal na MP Babno Polje. Blagovno carinjenje sem zamenjal za mejno carinsko kontrolo, kolo sem zamenjal za osebni avto. Nisem imel izbire. Tudi osebni avto ima svoje prednosti. Spoznal sem kraje od Unca in Cerknice ter naprej. Vozil sem se mimo prelepega Cerkniškega jezera, mimo Loža in Starega trga do Babnega Polja. To potovanje je trajalo 13 let. Spoznaval sem Notranjsko, njeno zgodovino, običaje in njene malce zadržane, poštene in klene ljudi. Ali veste na primer, kaj pomeni beseda ostrnica? To je senena kopica, narejena tako, da se pokošena trava zatlači med rogovile piramidnega lesenega nastavka. Trava se potem posuši kar na travniku. Ostrnice so se ohranile samo v Loški dolini.

Z vstopom Slovenije v EU je prišla nova sprememba in mejni prehod Babno Polje je prišel pod drugega go-

spodarja. Postali smo Sežančani. Moje potovanje se je spet spremenilo. Začel sem se voziti v Ilirsko Bistrico, spoznavati drugačno pokrajino, druge ljudi. To so bili Primorci, radoživi, veseli in družabni. In kakšno veličastno zgodovino imajo. Vzeli so me za svojega in rad sem bil med njimi. Če imate kdaj čas, obiščite Brkine in Kras. Ne samo tiste znane točke, ampak vasi, kot so Knežak, Koritnica, Harije, Pregarje, Križ, Volčji Grad ... Nisem se še naužil te pokrajine in v pokoju me čaka še veliko dela.

Ne vem, po kateri poti bo stopal moj ravnokar rojeni vnuk Jurij. Želim mu prijetno potovanje skozi življenje. Moje je bilo.

Franc Beber, CU Sežana

Franc Beber med kontrolo potniškega vlaka.

Foto: Vili Raimondi

Carina.si | Interno glasilo Carinske uprave RS

Izdaja: Ministrstvo za finance, Carinska uprava RS, Generalni carinski urad, Šmartinska 55, Ljubljana

Uredniški odbor: Rajko Skubic, Stanislav Mikuž, Brane Gregorič, Milan Bogatič, Milan Jamovič, Sabina Langus Boc |

Glavna urednica: Sabina Langus Boc | **Lektoriranje:** Mira Anžur | **Fotografije** – naslovnica: Sabina Langus Boc

Oblikovanje: Sonja Eržen, univ. dipl. ing. arh., Biografika Bori, d.o.o. | **Grafična priprava in tisk:** Biografika Bori, d.o.o.

Naklada: 2000 izvodov

Ponatis delov ali celotne publikacije ni dovoljen brez pisnega pristanka izdajatelja. Uporaba in objava posameznih prispevkov je dovoljena le z navedbo vira.

ISSN 1581-8829

						CARINSKA JE POTEKALA 26. IN 27. NOVEMBRA 2007 IN JI PRAVIMO, DA JE BELA	SKRIVAČ	ANTIČNO IME ZA POLOTOK KRIM	NABIRALKA BISEROV V JAPONSKEM OKOLJU	AMERIŠKI IGRALEC DIESEL	AMERIŠKI PRERIJSKI VOLK	MISS ŠPORTA 2006 SALIHVIČ
Foto: Daninka Bučar						POGOSTO PREVOZNO SREDSTVO NA MEJNEM PREHODU						
						RUVANJE, PULIENJE						
						IVAN REGENT		LEGENDARNI TEKAČ, ČESKA LOKOMOTIVA (EMIL)	OLIVER TWIST IVAN MINATTI			
						OBHOD IN PREGLED BOLNIKOVI V BOLNICI						
						EVIN PARTNER V RAJU UMA THURMAN				AVSTRALSKI PEVEC (NICK)	VEČSTANO-VANSKO POSLOPIE	
TVORBA V KRAŠKI JAMI (VISEČIJE STALAKTIT, STOJEČI PA STALAGMIT)	KRAJ V ITALIJI Z NATOVO LETALSKO BAZO	SAMSKEMU REČEMO TUDI LEDIK	FABRIKANT (POGOV.)	LUKA V SEVERNEM IZRAELU, AKKO	NIKO ROBAVS	POTOMEC BELCA IN ČRNKE GLASBENA ZVRST				CHARLES BRONSON PC ZAPISOVALEC, PLOTER		
GLASBILO IZ DVEH ŠKOLJKASTIH PLOŠČIC								STARA POVRŠINSKA MERA PREBIVALEC ESTONIJE				
OBLASTEN CLOVEK								VAKCINA DROG PRI KMEČKEM VOZU				
REKA V SEVEROVZHODNI ITALIJI					HUDOBIJA NAJVIŠJI VRH TURČIJE			IZRASTEK NA VIMENU TENISAČ AGASSI				
ZDLAJEVA NASLOVNA JUNAKINJA				SLABŠALNI IZRAZ ZA AZUKO RIMA						IGRALEC CIGOL	AVTOR: JANEZ DONŠA	
NAJBOLJ POGOST VEZNIK		ČAPKOVA DRAMA SPOSOBNOST ZA PLOVBO				AMERIŠKI LOTO TKANJE VZORCA V TKANINO			LADO LESKOVAR OTOK PRI DUGEM OTOKU		PERICA GA REŽE RACI	
KOPNA POVRŠINA								NAJET KMEČKI DELAVEC BORUT VESELKO				
TRGOVSKO IN KULTURNO SREDIŠČE FILIPINSKEGA OTOKA PANAY	ODISEJEV OČE SKRBNIK GOZDOV					CARINSKI URAD IVANA LAHA PORDETI						
BIVŠI VODJA CARINSKE IZPOSTAVE NA SLIKI									LIKOVNI IZDELEK IZ TRDNE SNOVI			
POGON NA DIVJAD			MIESTO V MAVRETANJI NIZEK ŽENSKI GLAS									
SLUŽBA ZA ZAŠČITO LJUDSTVA V BIVŠI DRŽAVI					NUŠA DERENDA VELIKA AFRIŠKA PTICA Z DOLGIMI NOGAMI							
VZORNIK MLADIM					SVETOPISEMSKI STAREC NIKALNICA							
ZNAČILNOST, KARAKTERISTIKA												
ENOTNI VEKTOR V MATEMATIKI			SLIKARKA STIH									
						Foto: Igor Makovec						

POMOČ

TAVRIDA - antično ime za polotok Krim, **PIAVA** - reka v Italiji, ki izvira v Karnijskih Alpah, **KENO** - ameriška hazardna igra, drugačino lota, **ILOILO** - filipinsko mesto na jugovzhodni obali otoka Panay, **ORT** - enotni vektor

Vsako vozilo, ki vstopa v Luko Koper ali izstopa iz nje, pelje skozi portalna vrata, ki merijo radioaktivnost.

Z mobilnim rentgenom v 35 sekundah pregledajo tovorno vozilo.

Elza pregleduje tovornjak.

Odprli bodo zabojnik in pregledali blago.

V škatlah naj bi bila sončna očala.

Sončna očala je treba pozorno pregledati.

Psička Elza z vodnikom si ogleduje televizijsko kamero.

Na koncu še izjava o delu carine v Luko Koper.